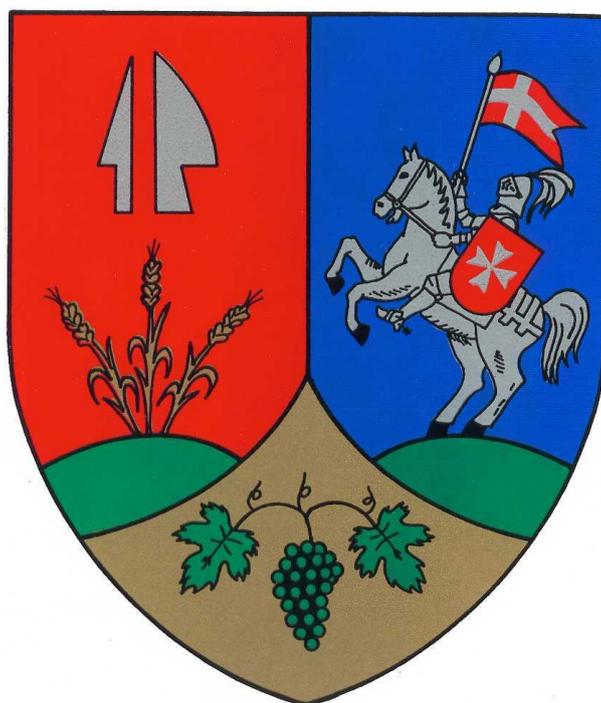

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat

2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	4
Demográfiai adatok	9
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	16
Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	17
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása.....	18
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	21
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	22
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	28
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	30
3.5 Lakhatás egyéb jellemzői, telepek, szegregátumok helyzete	33
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	33
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	37
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	39
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	39
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	40
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek	40
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	43
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	43
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	49
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	53
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	54
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége.....	54
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	58
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	59
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	60

5.5	Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	60
5.6	A nők szerepe a helyi közéletben.....	60
5.7	A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	60
5.8	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	61
6.	Az idősök helyzete, esélyegyenlősége.....	62
6.1	Az időskorú népesség főbb jellemzői.....	62
6.2	Idősök munkaerő-piaci helyzete.....	64
6.3	A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	66
6.4	Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	68
6.5	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	69
7.	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	70
7.1	A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	70
7.2	Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	73
7.3	A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	74
7.4	Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen.....	76
7.5	A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	76
7.6	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	76
8.	Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	77
9.	A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	78
	Jövőképünk.....	79
	Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	80
	Megvalósítás.....	86
	A megvalósítás előkészítése.....	86
	A megvalósítás folyamata.....	86
	Monitoring és visszacsatolás.....	88
	Nyilvánosság.....	89
	Kötelezettségek és felelősség.....	89
	Érvényesülés, módosítás.....	90
	Elfogadás módja és dátuma.....	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló, **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programjával összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

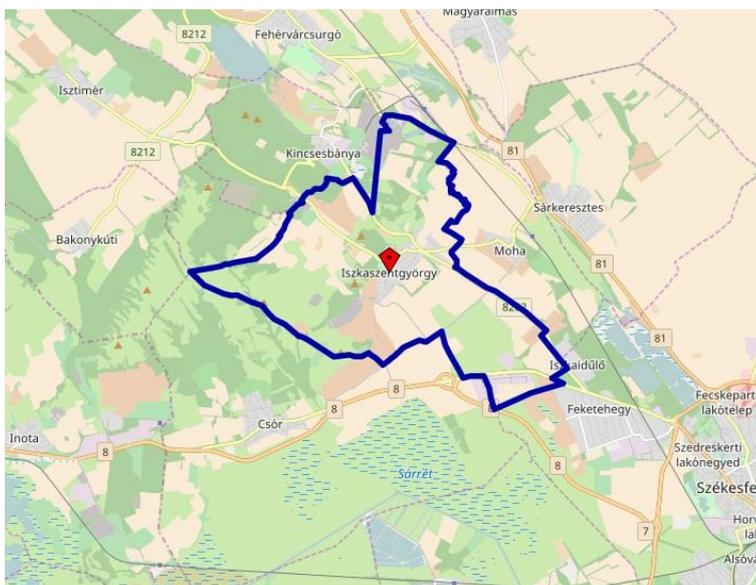

A település bemutatása

Iszkaszentgyörgy Székesfehérvártól északnyugati irányban, attól mintegy 10 kilométernyire található. Határát északról a Bakony, nyugatról a belőle délre nyúló Iszka-hegy, délről a Sárret, keletről pedig a Móri-árok alkotja. Iszkaszentgyörgy éghajlatát sajátos domborzati viszonyai szabják meg. Uralkodó széljárás az északnyugati. Ebből az irányból várható leginkább az eső is.

A falu alapjában a sok éves átlagot nézve csapadékban szegény. Nem ritka jelenség, hogy a laposabb részeken a sokáig maradó vizek, a dombokon pedig a korán beköszöntő szárazság teszi tönkre a termést. A nyári záporok hirtelen lezúduló áradata nagy károkat okoz a dombos földeken, és nagy pusztítást végez a partos részeken is. A szőlőhegyekben az utak szinte járhatatlanná válnak. A völgy megtelik gallyakkal, kiszagztatott növényekkel, kavicsos teli iszappal. Télen a nagy tömegű hó komoly forgalmi akadályokat képez, ilyenkor a közlekedés csak a szántókon, a szőlők végében lehetséges.

Növényzetét illetően őshonos itt a lila tölcséres virágú télizöld meténg, néha a fa törzsére is fölkapaszkodó borostyán a temetők, partok, parkok jellegzetes aljnövényzete. Cserjék közül leggyakoribb a közönséges orgona, és a boróka.

A település megközelíthetősége:

Közúton a 8-as számú főútról lekanyarodva a városhatártól kb. 5 km, illetve megközelíthető még a 81-es főút irányából is Sárkeresztesnél, Moha felé lekanyarodva.

Településünk GPS koordinátái:
Szélesség N 47° 14,16"039; Hosszúság E 18° 17,23"039.

Iszkaszentgyörgy már a honfoglalást megelőző évezredekben is lakott hely volt, bronzkori település nyomait tárták fel a község területén. Feltételezik, hogy Várpalota-Csór irányából Iszkaszentgyörgyön keresztül egy római időkben épített út vezetett, amely Magyaralmás-Csákerény-Csákvár felé haladt. A Római Birodalom összeomlását követő évszázadokban hun, avar, germán népek telepedtek meg ezen a területen, ami nem csoda, hiszen a földrajzi adottságok és a természeti viszonyok kedvezőek voltak (például hőforrások). A honfoglaló magyarok is felverték szállásaikat e tájon.

Szentgyörgy nevének eredete egy pillanatig sem kétséges, a szent lovag nevét őrzi, akit a község katolikus templomának az egyik mellékoltár képe is ábrázol. Szent György vitéz tisztelete igen jelentős volt. A legenda szerint a Székesfehérvárra vezető országút melletti kápolnánál győzte le a környéket rettegésben tartó sárkányt.

A történelmi Magyarországon azonban ötvennél több ilyen nevű helység volt, s mindegyikhez hasonló legenda fűződik. Ezek közös vonása, hogy a veszedelembe jutott helységeket Szent György lovag mentette meg, s ezért hálából választották védőszentjüknek megmentőjüket.

A község nevét már 1193-ban említi egy írásos emlék *Izca* alakban. Ekkor a mai település helyén 3 falu: Iszka, Szentgyörgy és Atya állt. Szentgyörgy neve a XIV. században bukkant fel, 1352-ben „Zent gyurgh”, 1392-ben „Zentgurch”, 1405-ben „Zenthgyurgh”, 1409-ben „Zentgurch”, 1411-ben „Zengugh”, 1441-ben „Zenthgyorgy”, 1445-ben „Zentgowrgh”, „Zenthgyewrgh” majd „Senthgergh” neveken. 1590-ben Szent Giorg néven szerepel. Az 1691-es községi körpecséten már a teljes neve szerepel: „ISKA ZENT GIORG 1691”. 1702-ben Zent György ad Iscam, 1707-ben Pagus Isca Szent-György, az 1715. évi összeírásban pedig Iczva Szent György alakban fordul elő a falu neve.

1735-ben teszik az első említést az iszkaszentgyörgyi **kastélyról**, amelyet Amadé Antal építtetett. 1800-ban az Amadék eladja a kastélyt Bajzáth József veszprémi püspöknek. Öccse, János, majd ennek fia, Bajzáth György (1791-1869), Fejér vármegye alispánja jelentős építkezéseket folytat. Tőle a kastélyt lánya, Valéria örökölte, aki gróf Pappenheim Sándorhoz ment feleségül. A következő jelentős kastélyátépítés az ő fia, Pappenheim Siegfried nevéhez fűződik. Felesége – gróf Károlyi Erzsébet (gróf Károlyi Mihály nővére) – hozományából a nyugati melléképületet teljesen újjáépíttette Gabriel Seidl tervei alapján, és ez az építkezés 1908-ra fejeződött be.

A második világháború után az üresen maradt épületet a szovjet csapatok kórháznak rendezték be, majd az épületet görög menekültek lakták. Utána rövid ideig üdülő volt, majd az 50-es évek végén a Bauxitbánya Vállalat munkásszállót működtetett benne. A 60-as évek elején a községi tanács kezelésébe került, itt működött a tanácsi hivatal, a rendőrség, a gyógyszertár, a postahivatal, egy vegyesbolt, a művelődési ház helyet kapott klubokkal, könyvtárral, mozival, itt volt az OTP, az Autójavító vállalat, gyermekgondozó, iskola, valamint itt lakott 10 család: pedagógusok, egészségügyi dolgozók szolgálati, illetve bérlakásban. 1985-ben megkezdtek az épület felújítási munkálatait, lecserélték a teljes tetőszerkezetet. 1995-ben az önkormányzati hivatal kiköltözésével a teljesen felújított barokk szárny üressé vált és a Kincstári Vagyonkezelő Intézet kezelésébe került.

Természetesen a kastélyhoz **kastélypark** is tartozott, amelynek építése Bajzáth György nevéhez fűződik, aki angliai utazásának tapasztalatai alapján építtette a parkot. Pappenheim Siegfried és Károlyi Erzsébet Schusstig nevű főkertészükkel hosszabb időt töltöttek Angliában, ahol sorra járták

a főúri kastélyokat, és hazatérve téglalap alakú területen teraszosan kialakított, geometrikus elrendezésű kertrésszel bővítették a parkot. Szimmetrikus elrendezés, geometrikus terepformák, nyírt sövények, bokrok, fasorok és sok-sok kerti építmény (támfalak, lépcsők, medence, diadalív) jellemezték a kertrészt. Az egykori kertből nem sok maradt meg. A növényállomány elavult, az utak, ösvények csak részben követik az

egykori utak nyomvonalát. 1991-ben az Országos Műemlékvédelem felmérte a parkot, amit várhatóan a kert rekonstrukciós tervének elkészítése követ.

A falu belterületétől nem messze tört fel a **Duzzogó forrás** 28°C-os, értékes ásványi sókat tartalmazó vizével. Az egzotikus környezetű fürdőt Pappenheim Siegfried gróf építtette az egykori Atya nevű falu felé vezető út mentén. Ekkor még meleg vizű forrásokban bővelkedett a környék. A Forrófői és a Duzzogói források egy forrásrendszert képeztek, az erdőben több apró forrás tört fel szabadon az égerfák között. Télen szinte gőzölgött az erdő ezen a részen. A források hozamára jellemző, hogy három malmot is meghajtott a vizük.

A fürdőt másfél ölnyi magas, borostyánnal futtatott kőfal vette körül. Belül a fal mentén rózsalugas futott körbe. A déli oldalon kőből épült, vadszőlővel futtatott öltözők voltak. A kerítés falába egykor beépített római kőfaragványok menekültek meg csupán a pusztulástól, a székesfehérvári Szent István Király Múzeum őrzi őket.

Az ovális alakú medence 20-25 méter hosszú, 10-15 méter széles és 130-160 cm mély volt, amelynek alján sima folyami kavicsok közt tört fel a víz. Ez táplálta egy csövön keresztül a gyermekmedencét is, majd a felesleges víz egy zsilipen távozott egy halastóba. A fürdőt vadgesztenyék, fenyők, kőrisek, nyárfák, jegenyék tették árnyékossá.

Az 1950-es években az intenzív bányászat miatt a források sajnos elapadtak. A medencét azóta gyomok és bokrok nőttek be.

A község első temploma valószínűleg a mai református templom elődje volt, a második 1392-ben épült fel, amit a Szentgyörgyi család nyomban le is romboltatott, hogy köveiből Szentgyörgyön építsen új szentegyházat. A XIX. század első felében a református gyülekezet lélekszáma több mint 500 főt tett ki. A templom 1827-ben új belső berendezést kapott, de 1868. szeptember 2-án leégett a templom, a parókia és az iskola. Gyűjtés indult az újjáépítésre, és a következő évben már a megrepedt harangot is újraöntötték. 1911-ben került sor az orgonavételre. 1927-ben történt meg a mai nagy és kis harangok beszerzésére. A gyülekezet 1939-ben új iskolát épített. 1945-ben a torony-süveget akna rombolta szét, a parókia pedig leégett, benne az 1725-től vezetett anyakönyvekkel.

A katolikus egyház újjászerveződése az Amadék nevéhez köthető, ők építették a török utáni első katolikus templomot 1728-31 között, a mai katolikus templom helyén. 1824-25-ben új templom építésének munkálatai indultak meg. Jelentősebb renováláson 1940-ben esett át a templom. A II. világháború alatt leégett a templom tetőzete, a torony csigalépcsőzete. Már az 1763. évi feljegyzés említi az orgonát. 1870-ben új orgona került a kórusra. A templomi ünneplések mellett igen látványosak voltak az utcákon végigvonuló körmenetek, melyek a földesúri kápolnához vezettek. Ezt az '50-60-as években lebontották, helyébe épült a kastélyfeljáró lépcsője. Lerombolása a vallásos érzés durva megsértése volt.

A kastély legrégebbi részét 1735-ben építtette Amadé Antal. 1800-ban a kastély a Bajzáthok tulajdonába került, akik 1820-ban jelentős építkezésekbe fogtak. A Bajzáth-kastély falfestményeit néhány éve restaurálták, és ezek időnként megtekinthetők.

A kastély jelentős átépítése gróf Pappenheim Siegfried nevéhez kötődik a XX. század elején. Elbontották a nyugati mellékszárnyakat, és helyükre egy emeletes, gazdag kőszobrászati díszítésű neobarokk épületet építettek, díszes ablak-, és erkélyrácsokkal, az emeleti ablakok fölött kőfejekkel, a középrizalit fölött alakos szoborkompozícióval. Ebben a részben működik jelenleg az általános iskola.

Az épület nyugati végéhez délről egy emeletes folyosó kapcsolódik, amelynek emelete fedett volt, de kőpillérekkel tagolt oldalai eredetileg nyitottak voltak. Ez egy kör alakú épületbe vezet, melyet társalgóként használtak.

Az új épület nyugati végéhez észak felől cseh-süvegboltozatos, illetve fiókos dongaboltozatú helyiségeket kapcsoltak, a barokk kaputorony vonalában egy átjáróval. Ehhez merőlegesen kapcsolódik az istállósárny. Az istálló 1906-1909 között készült el. Ebben vörös márvány itatók voltak, de a lovakat nem sokáig tartották itt. Jelenleg ez a rész a Művelődési Ház, és egyben az iskola tornaterme is.

Fontos megemlíteni még a 2009-ben az Iszkaszentgyörgyi Természet- és Környezetvédő Egyesület által létrehozott 10 állomásból álló Kastélybirtok tanösvényt is. A civil kezdeménnyel létrehozott „Kastélybirtok tanösvény” az Amadé-, Bajzát-Pappenheim kastély, és a hozzá tartozó gazdasági terület bemutatására vállalkozott. Cél, hogy bárki közérthető formában képet kapjon, a község történetéhez szervesen kapcsolódó kastélyról, az épülethez tartozó természeti és épített örökségünkről.

Iszkaszentgyörgy testvértelepülései:

- Gyalu (Románia)
- Savukoski (Finnország)
- Craon (Franciaország)
- Pappenheim (Németország)
- Köpu (Észtország)

Iszkaszentgyörgy fontos feladatának tartja a testvértelepülési kapcsolatok fejlesztését, ápolását, erősítését, ezzel is lehetőséget adva elsősorban a fiatal korosztálynak más ország szokásainak, mindennapjainak mélyebb megismeréséhez.

A településen kizárólag családi házak találhatók, lakótelepek nincsenek. Az egyetlen kiemelkedő, különálló lakóövezeti rész a Márványkert, ahol a rendezési terv szerint amerikai stílusú lakóházak épültek és folyamatosan még most is épülnek.

Iszkaszentgyörgyön a községben található Amadé-Bajzáth-Pappenheim kastélyban működik egy 8 osztályos általános iskola, amelyet 1956. augusztus 20-án adtak át.

Az iskola bejárata

Az iskola 2012. december 31-ig az önkormányzat fenntartása alatt volt, 2013. január 1-jével pedig átkerült a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ irányítása alá.

A községben található még egy 4 csoportos óvoda is, amely 1974. május 1-jén nyitotta meg kapuit, akkor még 25 férőhellyel, ami mára már 96 férőhelyre bővült, és jelenleg is az önkormányzat irányítása alatt működik.

Iszkaszentgyörgyön igyekszünk minél szélesebb körben biztosítani az esélyegyenlőséget az akadálymentesítés terén is. Az első lépés ezen az úton talán az iszkaszentgyörgyi honlap akadálymentesítése volt, amely 2010 óta megoldott.

Még ugyanebben az évben megvalósult az orvosi rendelő, a védőnői és a fogorvosi rendelő akadálymentesítése is, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a fogyatékkal élők is igénybe tudják venni az egészségügyi ellátásokat.

Az orvosi és a védőnői rendelő bejárata

Ezzel párhuzamosan elkészült az önkormányzat épületének külső és belső akadálymentesítése is, külön akadálymentes ügyfélfogadó térrel, ami akadálymentes számítógéppel, vakok és gyengénlátók számára Braille-írással hivataltájékoztató táblával, valamint akadálymentes WC-vel egészült ki.

Az önkormányzat akadálymentesített bejárata

Hivatali tájékoztató tábla

Demográfiai adatok

Iszkaszentgyörgy község lakónépessége 2 000 fő körül alakul. A népességszám a 2016-os bázis-évhez viszonyítva az elmúlt öt évben enyhe gyarapodást mutat az idősoros adatok alapján.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2016	1 971	bázis év
2017	2 013	102,13%
2018	2 089	103,78%
2019	2 140	102,44%
2020	2 168	101,31%
2021	2 206	101,75%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Iszkaszentgyörgy község Fejér megyének a társadalmi, gazdasági, infrastrukturális szempontból kedvezőbb helyzetben lévő északi, észak-nyugati részén helyezkedik el, Veszprém megye szomszédságában. A település megyén belüli pozíciója kedvezőnek mondható abban a vonatkozásban, hogy a megyeszékhely szomszédsága munkaerő-piaci szempontból jó lehetőségeket biztosít, és a fő közlekedési útvonalak közelsége a munkahelyek megközelítésére is több opciót tesz lehetővé.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2021-es év adatai)

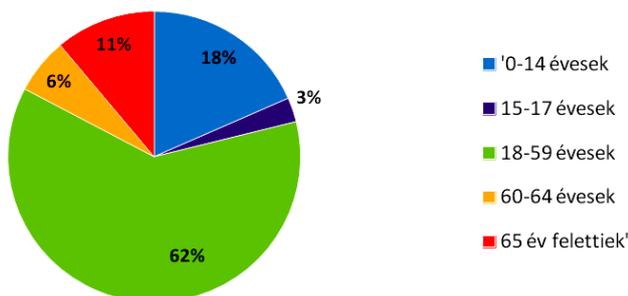
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	1 146	1 151	2 297	49,89%	50,11%
0-2 évesek			93	4,05%	
0-14 éves	211	213	424	9,19%	9,27%
15-17 éves	31	38	69	1,35%	1,65%
18-59 éves	706	643	1 349	30,74%	27,99%
60-64 éves	71	75	146	3,09%	3,27%
65 év feletti	127	182	309	5,53%	7,92%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

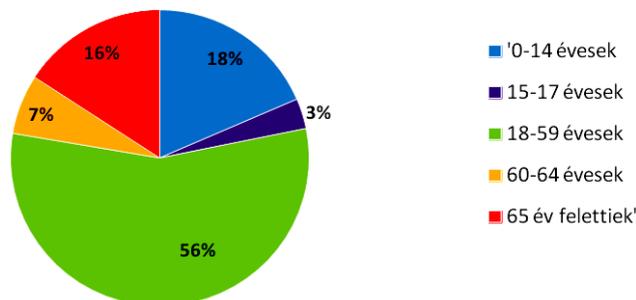
Az állandó népesség összetételében a férfiak és a nők aránya – az országos átlagnak megfelelően – a korcsoportok többségében azonos arányokat mutat. Szintén az országos trendeknek megfelelő az a jelenség, hogy az életkor előre haladásával jelentősen átbillen a nemek aránya a nők javára. Ez a változás elsősorban abból következik, hogy a nők várható átlagos élettartama jelentősen eltér a férfiakétól pozitív irányban.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A férfiak és nők aránya hozzávetőleg azonos, 50-50%. A 15-64 éves korosztályban a férfiak, míg 65 év felett a nők vannak többségben. Ez általánosan jellemző országos demográfiai tulajdonság. Némi eltérés, hogy a településen a 15-17 éves korcsoportban is a nők vannak többségben.

Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősek (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja, amely egyben jövőbeni demográfiai tendenciákat is előre vetít.

3. számú táblázat - Öregedési index

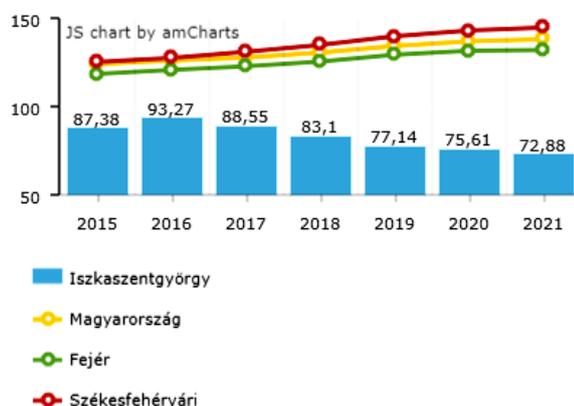
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2016	291	312	93,27%
2017	294	332	88,55%
2018	295	355	83,10%
2019	297	385	77,14%
2020	310	410	75,61%
2021	309	424	72,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

65 év feletti népesség, 100 fő 0-14 éves korú népesség (fő)

TEIR mutatók

(c) 2022 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

A népesség idősödése országosan jellemző, hosszú távú trend Magyarországon. Ez a demográfiai jelenség Iszkaszentgyörgy községben nem érvényesül. Az adatok szemtűnő csökkenése azt jelenti, hogy a település az országos tendenciával ellentétes irányú fiatalodás irányába halad. Az öregedési index országos átlaga 2017-ben 128,5% volt, még a településen 2021. évben már 73% alatti értéket mutat. Ami azt jelenti, hogy jelentősen nő a településen a 14 év alatti korcsoport részaránya az idős korcsoportokhoz képest.

Az elmúlt öt éves periódusban a vándorlási különbség pozitív eredményű volt, vagyis kevesebben költöztek el a településről, mint ahányan beköltöztek Iszkaszentgyörgyre. A beköltözési többlet nem csupán az ország legtöbb településére jellemző népességfogyást akadályoz-

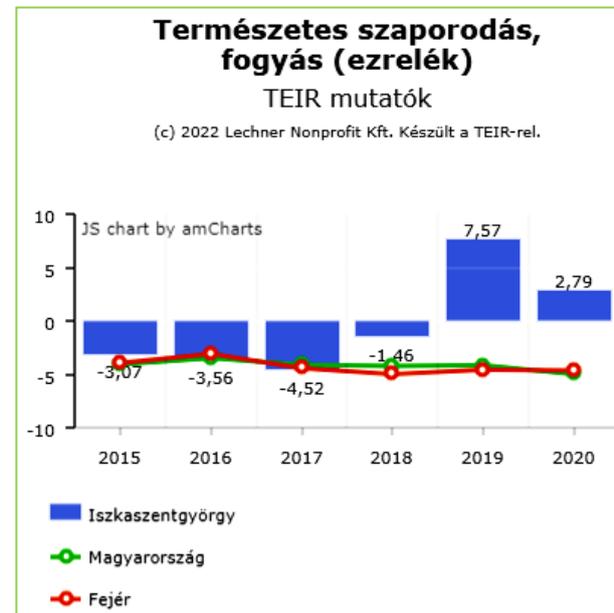
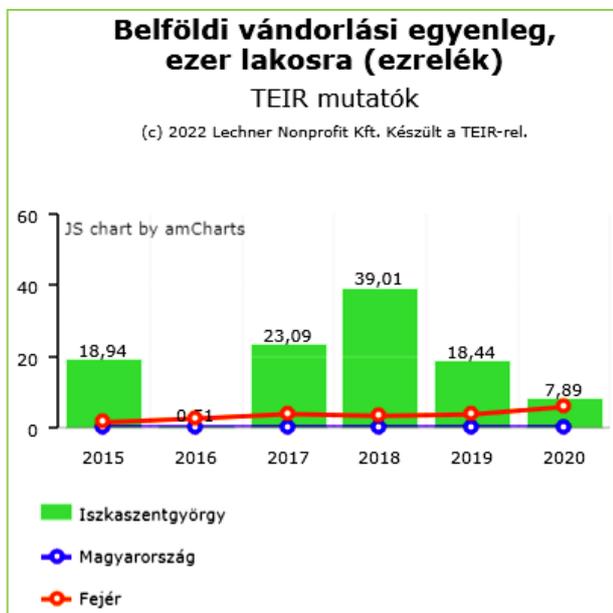
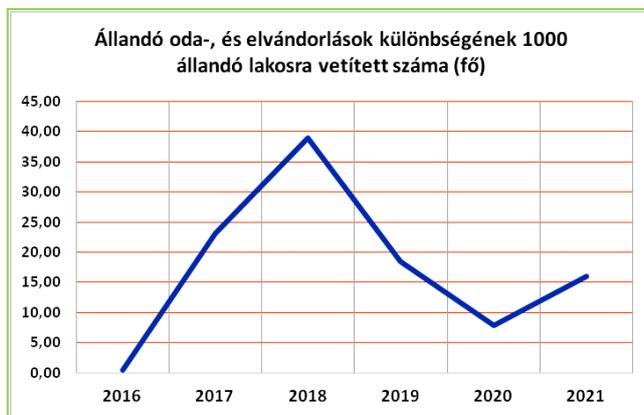

za meg. A népesség fiatalodása arra utal, hogy olyan aktív korú családok döntenek a beköltözés mellett, akik a letelepedés mellett gyermekvállalási célokat is megvalósítanak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2016	0,51
2017	23,09
2018	39,01
2019	18,44
2020	7,89
2021	16,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az aktív korú családok beköltözésének tendenciáját erősítik a település reprodukciós mutatószámának alakulása is. A településen hosszú évekig jellemző volt, hogy az adott év halálozási adatai meghaladták a születések számát. Az elmúlt négy évben a településen trendforduló történt és 2019 évtől a születések száma meghaladja a halálozások számát.

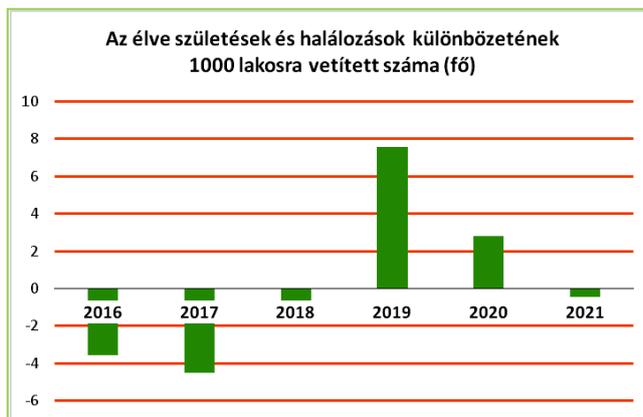
Ez a kedvező folyamat abból a szempontból is nagyon fontos a település számára, hogy a gyermekek napközbeni ellátása fenntartott szolgáltatások kihasználtsága a következő évekre is biztosítva lesz. Fokozott figyelemmel kell kísérni a következő években is a település reprodukciós folyamatait annak érdekében, hogy az önkormányzat mindig a megfelelő kapacitással tudja nyújtani a gyermekes családok részére, a munkavállalást elősegítő napközbeni szolgáltatásokat.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2016	-3,56
2017	-4,52
2018	-1,46
2019	7,57
2020	2,79
2021	-0,46

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település jövője szempontjából kiemelkedő jelentőségű az elmúlt években tapasztalt népesség fiatalodás és a természetes népesség növekedés kedvező fordulata.

Értékeink, küldetésünk

Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat a képviselő-testület döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott kötelező feladatok ellátásán túl törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Minden embernek joga van az egyenlő bánásmóddhoz, a jó minőségű szolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek egyenlő esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye, a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad, a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az önkormányzat biztosítani kívánja minden lakos számára, tekintet nélkül nemzetiségre, vallásra, nemre vagy életkorra az egyenlő bánásmóddhoz és az esélyegyenlőséghez való jogot.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, igényeire, fontos küldetesként fogalmazva meg az említett célcsoportok életkörülményeinek javítását és esélyegyenlőségének biztosítását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat alapvető célja, hogy községünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció, vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet miatt.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve, olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az önkormányzat:

- döntésein keresztül kifejezi elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén,
- minden lakos számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhasson, tanulhasson és élhessen,
- rendelkezésre álló eszközeivel mindent megtesz annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását,
- segíti, hogy a település lakosai nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékosságára tekintet nélkül jogosultak legyenek igénybe venni valamennyi szolgáltatást és ellátást,
- elutasít minden hátrányos megkülönböztetést és előítéletet,
- elsődleges feladata a helyi társadalom zavartalan együttélésének biztosítása,
- törekszik a szociális biztonság megteremtésére,
- együttműködik az egyházzal, civil szervezetekkel,
- ösztönzi a hátrányos helyzetűeket a közösség életében való részvételre.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmosítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra. Fordított irányban, az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- „a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete, és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva:
  - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.),
  - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
  - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.),
  - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
  - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
  - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
  - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás-politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.]. 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

- **Új Roma Stratégia (2019-2030)**
- **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)**

- „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
- Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
- Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás-politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás-politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.
- **Településszerkezeti terv** – Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint, a településszerkezeti terv meghatározza a település átalakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési arányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.
- **Településfejlesztési koncepció** – az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében, a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.

A törvény 7. §-a értelmében, a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén, integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzlet szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartási módját is összefüggéseiben kezeli.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény paragrafusaival összhangban, azokra alapozva, a törvényi változásokat pontosan követve szabályoznak helyi rendeleteink.

Helyi szabályozások

A települési támogatásról szóló 12/2021. (X.29.) önkormányzati rendeletünk helyi szinten szabályozza, minden évben felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja **a szociális rászorultságtól függő:**

Pénzbeli ellátásokat

Települési támogatás:

- 1) települési gyógyszervásárlási támogatás,
- 2) rendkívüli települési támogatás,

Természetbeni ellátásokat

- 1) lakhatással kapcsolatos támogatás,
- 2) köztemetés.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások formái:

Alapellátási formák

- 1) étkeztetés,
- 2) házi segítségnyújtás,
- 3) családsegítés,
- 4) gyermekjóléti szolgáltatás
  - gyermekek napközbeni ellátása (Iszkaszentgyörgyi Vackor Óvoda – Mini Bölcsőde és Konyha, az Iszkaszentgyörgyi Általános Iskolában napközi otthonos ellátás),
  - gyermekek átmeneti gondozása.

A tanyagondnoki szolgálatról szóló 9/2019. (V.28.) számú önkormányzati rendelet szabályozza a szolgálat feladatait a külterületen élő lakosság, a szociálisan rászorulóknak érdekében. A tanyagondnoki szolgálat célja:

- a település külterületén élő lakók hátrányainak csökkentése, életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatáshoz való hozzájutásuk elősegítése;
- a szociális alapellátások, a települési funkciók bővítése;
- a közösség fejlesztése, a helyi társadalmi, a civil szféra erősítése, jobb életminőség biztosítása elsősorban a külterületen élőknek.

A 7/2018. (VIII.31.) önkormányzati rendelet tartalmazza a szociális célú tűzifa juttatás szabályait.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – a törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. Jelenleg Iszkaszentgyörgy község vonatkozásában ilyen helyi kitételek nem egészítik ki az irányadó törvényeket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Iszkaszentgyörgy 2007. december 31-ig önállóan működő hivatal volt, 2008. január 1-jétől pedig közös körjegyzőséget alakított Bakonykúti önkormányzatával. Az együttműködés sikeres volt, ezért a körjegyzőségek megszűnésével Bakonykúti Község képviselő-testülete ismételt szándékát mutatta ki az Iszkaszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatalhoz való csatlakozásra. 2012 év végén többszöri tárgyalás után a közös hivatalhoz 2013. január 1-jétől Csór község is csatlakozott. A közös hivatal székhelye Iszkaszentgyörgy lett. Csór település később kivált a közös hivatalból, és 2015.01.01-től már Táchoz tartozik.

Iszkaszentgyörgy jelenleg a Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás tagja. 2013. június 30-ig a Székesfehérvári Szociális Alapszolgáltatási Központ biztosította a szociális alapszolgáltatást a település lakosságának. 2013. július 1-jével Iszkaszentgyörgy kilépett ebből a társulásból és létrehozta Csór község társulásával az Iszkaszentgyörgy-Csór Szociális Társulást, amelynek székhelye Iszkaszentgyörgyön van. Létrejött az Iszkaszentgyörgy Szociális Intézményi Társulás, ellátott települések: Iszkaszentgyörgy, Csór, Bakonykúti, Zámoly és Pátka, Fehérvárcsurgó.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása, valamint a Belügyminisztérium Módszertani útmutatója tartalmazza. Ezek meghatározzák az egy-egyesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározzák azok alapvető forrását is, az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR).

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a

TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2020. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban egyes területekenként eltérő lehet.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység szélsőséges formájának leírására a „mélyszegénységben élők” kifejezés szolgál, amely fogalmat a következők szerint definiálhatjuk pontosabban.

Mélyszegénységben élőknek nevezzük azokat a közösségeket, melyek tagjaira jellemző:

- a nagyon alacsony iskolázottság;
- a nagyon alacsony foglalkoztatási ráta;
- az erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció;
- az ezekből következő súlyos szociális deficit;
- a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagy valószínűsége.

Látható, hogy a társadalmi kirekesztettség a jövedelmi és szociális helyzeten jócskán túlmutató állapot, e csoportok tagjai előtt ugyanis jellemzően leszűkültek a társadalmi mobilizációhoz, integrációhoz vezető utak.

A mélyszegénységből való kifelé mobilizálás feltételezi az együttműködő társadalom meglétét, ami a jelenlegi helyzetben erős fejlesztésre szorul. Fontos, hogy mind az intézményi, mind az egyéni diszkrimináció ellen ható ösztönzők (vele együtt szankciók) kialakuljanak, mind a tervezés, mind a megvalósítás során, és általában a helyi összetartó, így nagyobb akciópotenciállal felvérteződő társadalom kialakulása érdekében. Ezt szolgálhatják az antidiszkriminációs képzések, érzékenyítő tréningek (pl. helyi intézményeknek), telepen élők és helyi többségi társadalom számára közösségi, kulturális programok kialakítása. Egymás megismerésének kulcsa az értékalapú megismerés. Tehát az emberi és a kulturális értékek összegyűjtésével, egymás kultúrájának bemutatásával és a pozitív tulajdonságok hangsúlyosabbá tételével erősíthető a társadalmi együttműködés, illetve megteremthető a kultúrák közötti párbeszéd.

Iszkaszentgyörgy településen a jövedelmi és vagyoni helyzetnél is bemutatásra kerül, hogy a lakosság öngondoskodási képessége jóval meghaladja az országos átlagot, ezért a mélyszegénységben élő háztartások aránya alacsony mértékű.

A klasszikus értelemben vett mélyszegénység a település lakóit nem érinti súlyos mértékben, bár vannak olyan családok és egyedülálló személyek, akiknél problémát okoznak többek között a közüzemi számlák kifizetése, de az önkormányzat a lehetőségekhez mérten átmeneti és rendkívüli segítségekkel segíti őket, esetenként munkalehetőséget biztosít számukra a közfoglalkoztatás keretén belül.

A települési önkormányzat a Helyi Esélyegyenlőségi Program keretében kitűzi azokat a célokat, amelyekkel a településen mélyszegénységben élő háztartások helyzete előremozdítható. Az önkormányzat az intézkedések meghatározásánál kénytelen figyelembe venni azt aényt, hogy a beavatkozáshoz korlátozott eszközökkel rendelkezik. A tartós munkanélküliek felzárkózásához speciális háttérintézmények és felnőttképzéssel foglalkozó szervezetek együttműködésére van szükség. Továbbá vannak olyan infrastrukturális és munkaerő-piaci feltételek, amelynek megváltoztatása túlmutat az önkormányzat, hatás- és felelősségi körén, ezért kizárólag széleskörű együttműködéssel és kormányzati támogatással lehet változásokat előidézni.

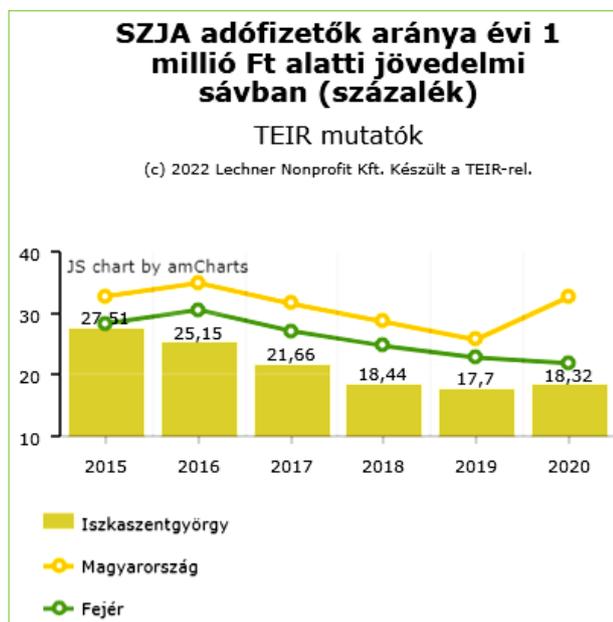
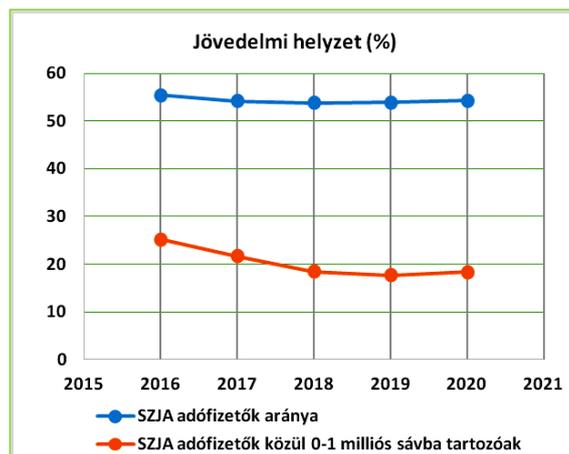
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból Iszkaszentgyörgy nem tartozik a hátrányos helyzetű települések közé. A lakosság pontos vagyoni helyzete nem nyilvános, azonban rendelkezésre állnak olyan adatok, amelyek a településen élők öngondoskodási képességéről tájékozódási lehetőséget tudnak nyújtani.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma, az állandó népesség %-ában (%)	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók, az állandó népesség %-ában (%)
2016	55,43	25,15
2017	54,21	21,66
2018	53,83	18,44
2019	53,99	17,70
2020	54,38	18,32
2021	n.a.	n.a.

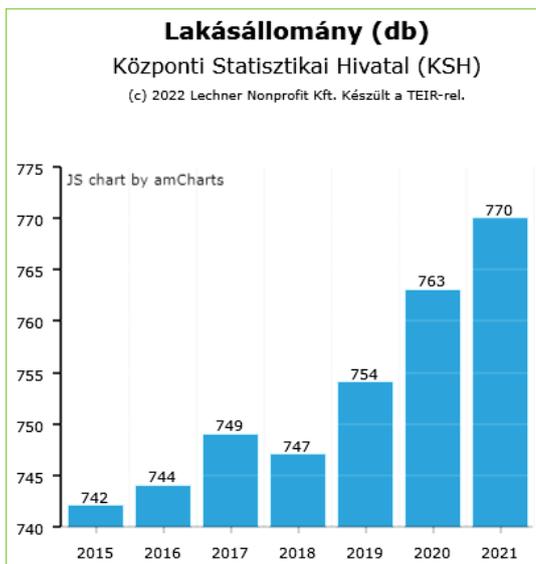
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A száz lakosra jutó adófizetők száma az elmúlt években meghaladta az 50 fős értéket. A diagramon látható, hogy az iszkaszentgyörgyi értékek folyamatosan meghaladják az országos átlagot, ami azt jelenti, hogy a háztartások jövedelemtermelő képessége átlagon felülinek mondható. Az adatokból az is megállapítható, hogy a településen élők jövedelemtermelő képessége még a Fejér megyei átlagot is meghaladják.

Iszkaszentgyörgy a településen élők jövedelmi helyzetét tekintve azon megyeszékhely közvetlen környezetébe tartozó települések közé tartozik, ahol az adófizetők magasabb aránya van jelen a megyében. Ez is megerősíti Iszkaszentgyörgy település átlagnál magasabb munkaerő-piaci pozícióját és kedvezőbb gazdasági, közlekedési környezetét.

Az adózással kapcsolatos adatok változásai között kedvező folyamatként értékelhető, hogy a településen évről-évre kevesebb adófizető adózik a legkisebb jövedelmi sávban, ami azt jelenti, hogy a háztartások többségének emelkedik a jövedelme és ezzel javul a családok öngondoskodási képessége.

Az idősoros adatok alapján látható, hogy Iszkaszentgyörgy lakásállománya 2011-ben ugrásszerűen megemelkedett, azóta stagnál, vagy egy-két lakással növekszik évről évre.

A házak jövedelmi helyzetétől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások igen magas százaléka összkomfortos.

A háztartások jövedelmi helyzetének javulása a gyermekes családok körében is kimutatható az elmúlt időszakban. A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege,

illetve az egy főre jutó vagyoni érték nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a településen a 2017-es évhez viszonyítva drasztikusan lecsökkent. Ez a tendencia arra utalhat, hogy jelentősen csökkent azoknak a gyermekes családoknak a száma, akik olyan mértékű anyagi szűkösségekben élnek, amelyben az egy főre jutó jövedelem a családban kirívóan alacsony összegű.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.), és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket

kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A regisztrált munkanélküliek számában az elmúlt 10 évben jelentősen csökkent. A csökkenés 2017-18. évektől lelassult és alacsony szinten stagnáló tendenciát mutat.

Az idősoros adatok arra engednek következtetni, Iszkaszentgyörgy környezetében van esélye az aktív korú álláskeresőknek elhelyezkedni a munkaerő-piacon.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok a településre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1 Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

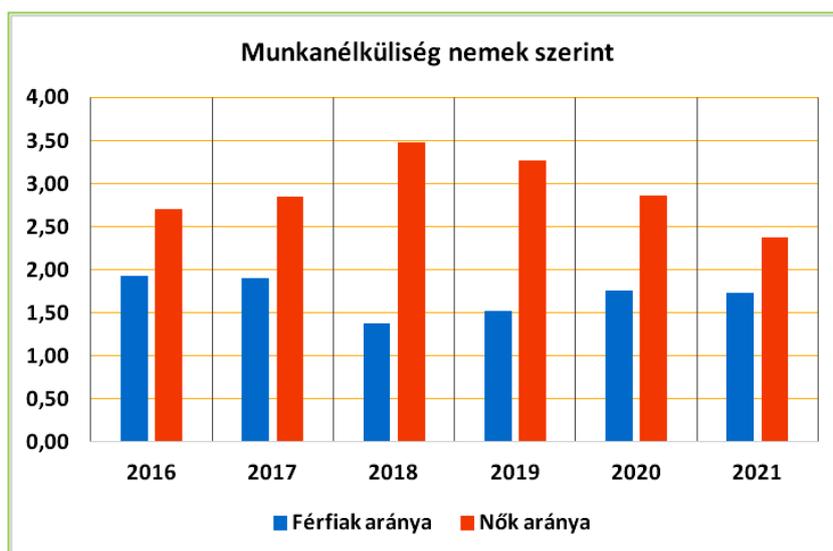
Településünkön a munkanélküliek száma jelentősen csökkent az elmúlt időszakban. A regisztrált munkanélküliek száma 2012-ben 89 fő volt, amely érték 2021-re 32 főre csökkent. A regisztrált munkanélküliek számában bekövetkezett csökkenés évről évre folyamatosan valósult meg, amely a település szempontjából mindenképpen előnyös tendenciának mondható.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben, a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (%)	Nők aránya (%)	Összesen
2016	1,93	2,71	2,32%
2017	1,91	2,85	2,38%
2018	1,38	3,48	2,43%
2019	1,52	3,27	2,40%
2020	1,76	2,86	2,31%
2021	1,73	2,38	2,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diagram értékei is egyértelműen mutatják az álláskeresők arányának évről évre bekövetkezett folyamatos csökkenését, továbbá az is látható, hogy a nemek arányában a vizsgált hat év többségében – bár nem számottevő módon –, a nők valamivel magasabban reprezentáltak ebben a kategóriában. Tehát a nők fokozottabban veszélyeztetett helyzetben vannak a munkanélküliség tekintetében a településen, kevésbé hatékony a munkaerő-piaci változásokhoz való alkalmazkodásuk.

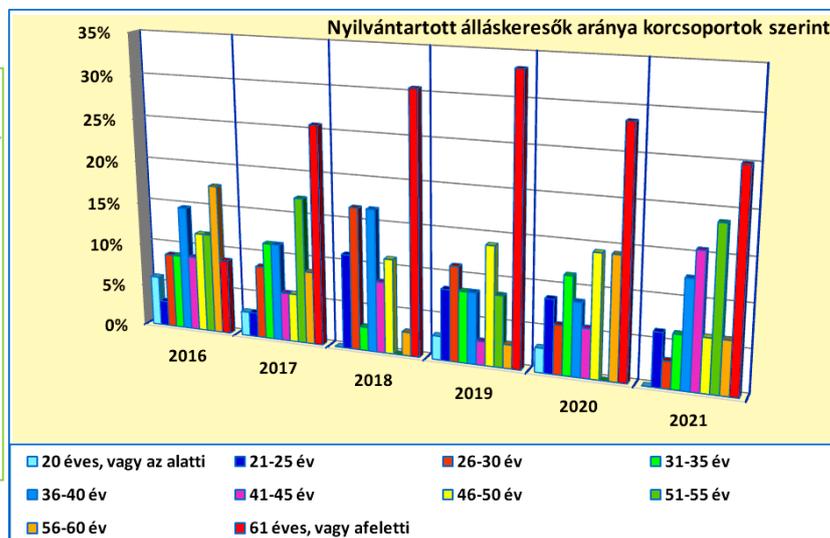
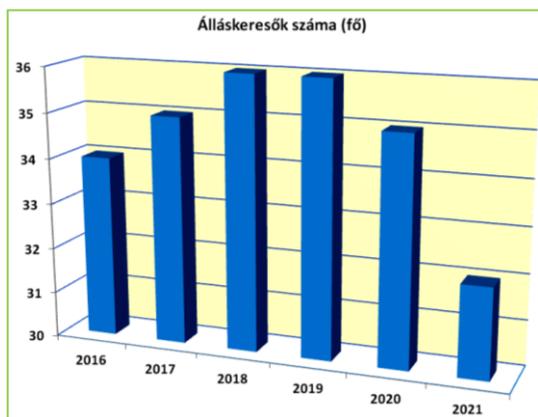
A regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti adatainak idősoros elemzéséből megállapítható, hogy lényeges változás nem történt a munkanélküliek számában az elmúlt hat éves periódusban.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	34	35	36	36	35	32
20 éves, vagy az alatti	Fő	2,00	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	5,88%	2,86%	0,00%	2,78%	2,86%	0,00%
21-25 év	Fő	1,00	1,00	4,00	3,00	3,00	2,00
	%	2,94%	2,86%	11,11%	8,33%	8,57%	6,25%
26-30 év	Fő	3,00	3,00	6,00	4,00	2,00	1,00
	%	8,82%	8,57%	16,67%	11,11%	5,71%	3,13%
31-35 év	Fő	3,00	4,00	1,00	3,00	4,00	2,00
	%	8,82%	11,43%	2,78%	8,33%	11,43%	6,25%
36-40 év	Fő	5,00	4,00	6,00	3,00	3,00	4,00
	%	14,71%	11,43%	16,67%	8,33%	8,57%	12,50%
41-45 év	Fő	3,00	2,00	3,00	1,00	2,00	5,00
	%	8,82%	5,71%	8,33%	2,78%	5,71%	15,63%
46-50 év	Fő	4,00	2,00	4,00	5,00	5,00	2,00
	%	11,76%	5,71%	11,11%	13,89%	14,29%	6,25%
51-55 év	Fő	4,00	6,00	0,00	3,00	0,00	6,00
	%	11,76%	17,14%	0,00%	8,33%	0,00%	18,75%
56-60 év	Fő	6,00	3,00	1,00	1,00	5,00	2,00
	%	17,65%	8,57%	2,78%	2,78%	14,29%	6,25%
61 éves, vagy afeletti	Fő	3,00	9,00	11,00	12,00	10,00	8,00
	%	8,82%	25,71%	30,56%	33,33%	28,57%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós munkanélküliek számában jelentős változás nem következett be az elmúlt öt éves periódusban. A 180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek csoportjában a nemek arányánál folyamatosan a nők aránya a magasabb.

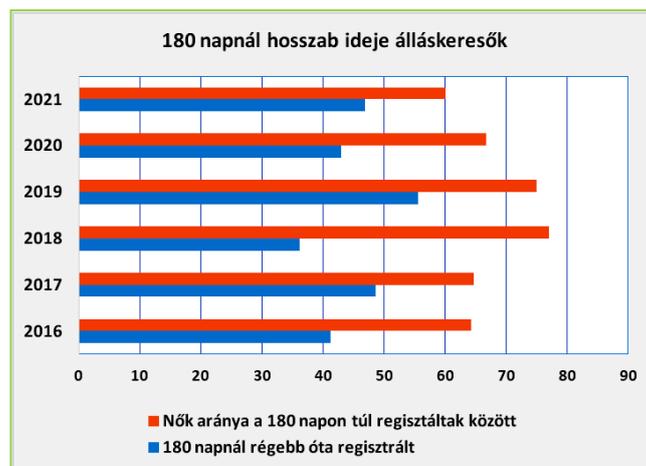
A tartós munkanélküliek arányát ábrázoló diagram alapján látható, hogy a tartós munkanélküliek aránya az összes álláskeresőhöz viszonyítva nem csökkent számottevően a vizsgált periódusban, továbbra is az összes álláskeresők közel felét teszik ki a tartós munkanélküliek. Ez azért fordulhat elő, mert a tartós munkanélküliek száma kisebb mértékben csökkent az elmúlt időszakban, mint az összes álláskeresők száma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	41,18	64,29
2017	48,57	64,71
2018	36,11	76,92
2019	55,56	75,00
2020	42,86	66,67
2021	46,88	60,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

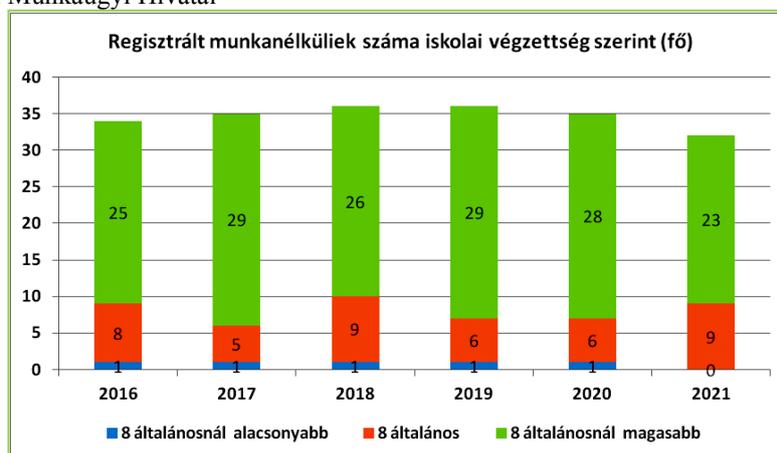
3.2.2 Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A diagram értékei alapján egyértelműen megállapítható, hogy az iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya alacsony az álláskeresők körében.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek / nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	34	1	2,94%	8	23,53%	25	73,53%
2017	35	1	2,86%	5	14,29%	29	82,86%
2018	36	1	2,78%	9	25,00%	26	72,22%
2019	36	1	2,78%	6	16,67%	29	80,56%
2020	35	1	2,86%	6	17,14%	28	80,00%
2021	32	0	0,00%	9	28,13%	23	71,88%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlásában nem történt jelentős változás az elmúlt időszakban. Az álláskeresők jelentős arányának van valamilyen szakképzettsége és ennek ellenére nem talál munkalehetőséget magának.

A legfeljebb 8 általános iskolát végzett álláskeresők arányát ábrázoló diagram adataiból látható, hogy az iskolázatlanok elhelyezkedési esélyei nehezen mozdulnak pozitív irányba.

3.2.3 Közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépési lehetőségei

Közfoglalkoztatottként olyan természetes személy foglalkoztatható, aki a kormányhivatalnál nyilvántartott álláskereső. Közfoglalkoztatási jogviszony csak határozott időre létesíthető, próbaidő kikötése nélkül. A jogviszony időtartama nem lehet hosszabb, mint a közfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatás időtartama. Ez a feltétel is arra utal, hogy a közfoglalkoztatás csak átmenetileg biztosít munkalehetőséget az abban résztvevők számára.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma (Fő)	Közfoglalkoztatottak száma (éves átlag - fő)
2016	26	20
2017	19	12
2018	17	7
2019	7	3
2020	30	2
2021	3	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatásban, ahogy a nyilvántartott álláskeresők vonatkozásában is, jelentős éven belüli, szezonális létszámváltozások figyelhetők meg. A közfoglalkoztatás megújult rendszerében a közfeladatok ellátása mellett kiemelt fontosságú, hogy a támogatással foglalkoztatott álláskeresők munkája új értéket teremtsen. A közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2016 és 2022 fokozatosan lecsökkent. A közfoglalkoztatás költségeinek döntő többségét az alkalmazottak munkabére és annak költségei tették ki. A közfoglalkoztatásban jelentős arányban vannak jelen alacsony iskolai végzettségű, a munkaerőpiacon nehezen érvényesülő személyek.

Mivel a közfoglalkoztatás alapvető célja az, hogy könnyebb legyen a tartós munkanélküliek számára az elsődleges munkaerőpiacra történő kilépés, ezért a programnak fokozatosan keresni kell az új lehetőségeket a résztvevők egyéb támogatási formái tekintetében. További cél a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának növelése. Ezért a közfoglalkoztatási programok egyik részleme a képzésben történő részvétel, ami javíthatja a programokból kilépő közmunkások elhelyezkedési esélyeit. Ez megfelelő alapot teremthet a mezőgazdaságban és az építőiparban meglévő szakemberhiány enyhítésére (Start-munkaprogram) is. A közfoglalkoztatás támogathatja a helyi kezdeményezéseket, a települések önfenntartóvá válását, közösségi terek kialakítását, a település lakosságmegetartó képességének növelését, a vízrendezési feladatok segítségét, az utak és közterületek tisztán tartását, a parlagfű elleni védekezést.

3.2.4 A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási feltételei kiválóak a településen. Iszkaszentgyörgy lakossága jó helyzetben van a munkalehetőségek terén, mivel Székesfehérvár közelsége, valamint a község közigazgatási területéhez tartozó Városkapu Üzletközpont munkalehetőséget biztosít. A több ipari parkkal bíró Székesfehérvár elérhetősége autóval átlagosan 20 perc. Autóbusz naponta 28-szor indul a megyeszékhelyre.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

Elérhetőség átlagos ideje	Autóval	Autóbusz járat-párok száma munkanapokon	Átlagos utazási idő autóbuszal	Kerékpár-úton való megközelíthetőség	Átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	20 perc	28	35 perc	1 óra	1 óra
Megyeszékhely	20 perc	28	35 perc	1 óra	1 óra
Főváros	1-1,5 óra				

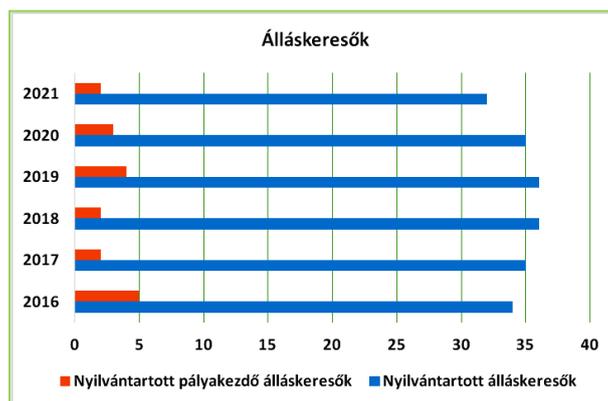
3.2.5 Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását az önkormányzat saját hatáskörben csak a közfoglalkoztatási programokon keresztül tudja segíteni. A pályakezdő álláskeresők aránya 2016 után folyamatosan 3% alatt van a 18-29 évesek között, ami kedvező abból a szempontból, hogy nagyon kevés fiatal kerül munkanélküli státuszba Iszkaszentgyörgyön. Kis létszámú csoportról beszélünk, ami 2-5 fő között mozgott az elmúlt öt év alatt.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (Fő)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (Fő)
2016	34	5
2017	35	2
2018	36	2
2019	36	4
2020	35	3
2021	32	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diagram adataiból látható, hogy a településen a pályakezdő munkanélküliek száma 10 fő alatti létszámot tesz ki. Az önkormányzatnak nincs konkrét adatgyűjtése arról, hogy a pályakezdő munkanélküliek milyen iskolai végzettséggel, kompetenciákkal illetve érdeklődéssel rendelkeznek. A pályakezdő fiatalok esetében a legcélravezetőbb segítség az elsődleges munkaerőpiacra történő bejutás, és a munkatapasztalat megszerzésének támogatása.

3.2.6 Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok helyben nem érhetőek el, csak a területileg illetékes Munkaügyi Központban bejelentkezettek számára, egyes esetekben. Általános iskolai végzettség pótlólagos megszerzését lehetővé tevő felnőttoktatás nem működik a településen.

Munkaerő-piaci integrációt segítő helyi szervezet és szolgáltatás nem működik a településen. A Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége látja el ezt a feladatot. A középfokú oktatásban résztvevő felnőttek számáról nincs információnk.

3.2.7. Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy a szegényebb rétegeknek, munkanélkülieknek, illetve az egyetlen roma családnak helyben a Kormányhivatal munkaügyi szervezeteivel együttműködve a közfoglalkoztatás keretein belül munkát biztosítson.

3.2.8. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű emberek. Alacsony a fiatalabb korosztály munkaerő-piaci részvétele is, ami magyarázható elsősorban a munkalehetőségek számával, a szakmai tapasztalat hiányával, valamint az iskolai végzettséggel is.

Községünk célja az, hogy az önkormányzat által a közfoglalkoztatási programban alkalmazott munkavállalók közül senki ne érezze a hátrányos megkülönböztetést.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

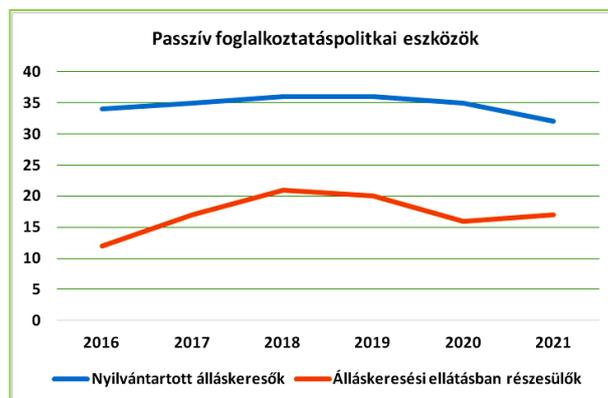
Az aktív korú népesség 2-3%-a volt nyilvántartott álláskereső 2016 és 2021 között. Az álláskeresői ellátásban részesülők száma és aránya kismértékű volt az elmúlt időszakban. Az álláskeresők fele ilyen ellátásban. Az álláskeresők száma stagnáló tendenciát mutat, számuk 34-36 közötti létszámok között volt.

Lehetőség szerint minden FHT-ban részesülő bevonásra kerül a munkaügyi központ által indított közmunka programokba.

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott állás-keresők száma		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti lakónépesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	34	2,49%	12	35,29%
2017	35	2,52%	17	48,57%
2018	36	2,50%	21	58,33%
2019	36	2,47%	20	55,56%
2020	35	2,42%	16	45,71%
2021	32	2,17%	17	53,13%

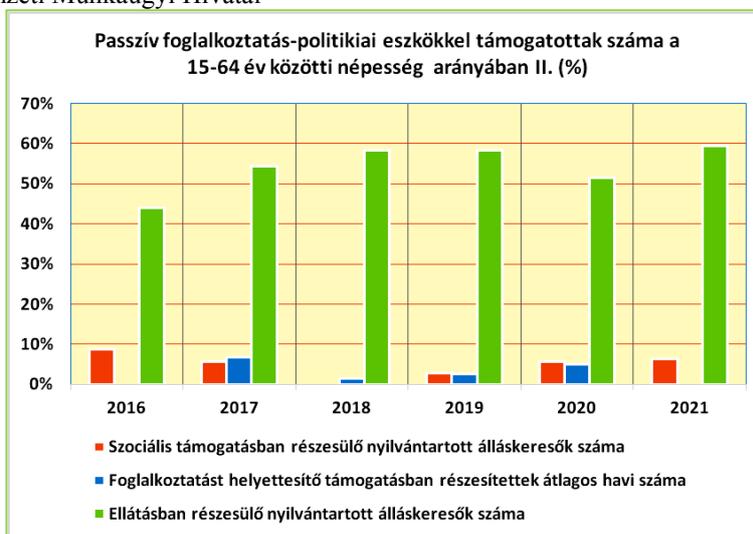
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos adatok azt mutatják, hogy a regisztrált álláskeresők milyen arányban részesültek az egyes ellátásokból. A legkevésbé a szociális támogatás volt jelen az ellátások közül. Az FHT-ban részesülők aránya a korábbiakhoz képest az elmúlt években minimálisra csökkent. A különféle ellátások a nyilvántartott álláskeresők több mint felét segítették az elmúlt időszakban.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	3	8,82%	n.a.	n.a.	15	44,12%
2017	2	5,71%	2	6,80%	19	54,29%
2018	0	0,00%	1	1,53%	21	58,33%
2019	1	2,78%	1	2,64%	21	58,33%
2020	2	5,71%	2	4,97%	18	51,43%
2021	2	6,25%	n.a.	n.a.	19	59,38%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatban szereplő ellátások szabályozási környezete az elmúlt időszakban változásokon ment keresztül, azonban az idősoros adatok alapján megállapítható, hogy az ellátásokban részesülők száma alacsony és stagnáló tendenciát mutat.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi számának folyamatos csökkenése azt jelenti, hogy a településen a közmunka programba bevonható személyek száma is egyre kevesebb.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek száma igen alacsony volt mindegyik vizsgált évben. Csupán havonta 2-3 főt érintett ez az ellátási forma.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (fő)
2016	n.a.
2017	1
2018	2
2019	3
2020	3
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

A táblázatban szereplő ellátások szabályozási környezete az elmúlt időszakban jelentős változásokon ment keresztül, amelyek feltételrendszere az igénybevétel lehetőségeit erősen befolyásolhatta.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Ebben a fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. Emellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

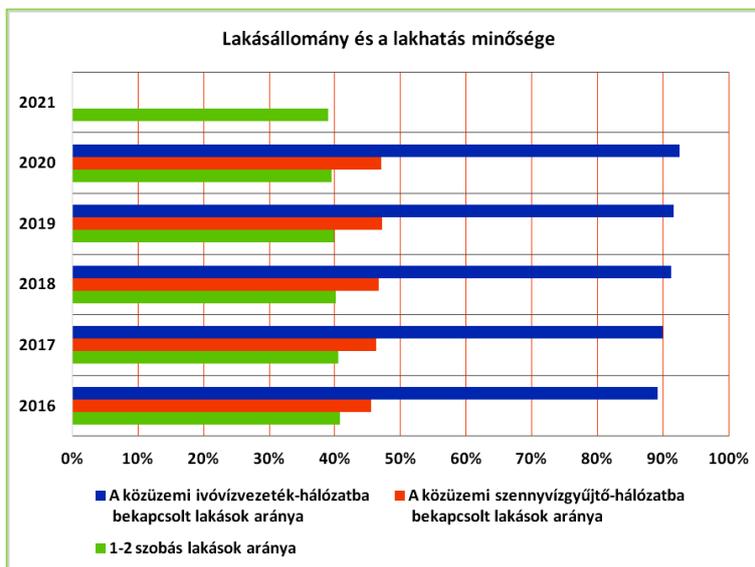
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra vetítve	1-2 szobás lakások aránya	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2016	744	2	2,69	40,73	45,56	89,25
2017	749	5	6,68	40,59	46,33	89,99
2018	747	2	2,68	40,16	46,72	91,30
2019	754	7	9,28	39,92	47,21	91,64
2020	763	9	11,80	39,45	47,05	92,53
2021	770	8	10,39	38,96	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A közüemi szolgáltatások, főként a csatornahálózat igénybevételének növelése még fejlesztendő. Az 1-2 szobás lakások aránya némileg csökkent az elmúlt időszakban, a szennyvízcsatorna hálózatba bekötött lakások aránya 93%, a vezetékes ivóvíz is hasonló arányban (94%) áll rendelkezésre a lakásokban.

3.4.1-3 Bérlakás-állomány, szociális lakhatás és egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat nem rendelkezik önkormányzati, szociális bérlakással vagy egyéb lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlannal. A lakásviszonyok általános problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások. A településen nem megfelelő lakhatási feltételek nincsenek, illetve nincsenek hajléktalan személyek sem.

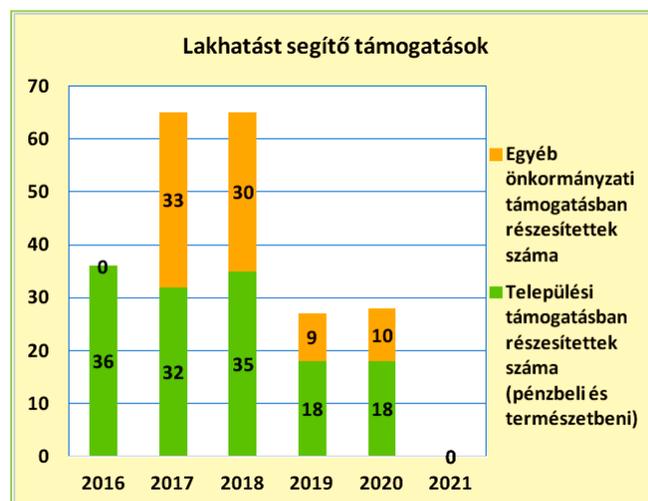
3.4.4 Lakhatást segítő támogatások

A települési támogatás iránti igény láthatóan jelen van Iszkaszentgyörgyön is. Ezeket a támogatási igényeket a jövedelem átmeneti vagy tartós csökkenése, nem várt életeseemények bekövetkezése jelentősen befolyásolja.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2016	36	n.a.
2017	32	33
2018	35	30
2019	18	9
2020	18	10
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési támogatásban részesítettek száma magasabb szintről indult 2016-ban. Ebben az is szerepet játszik, hogy az egyes szükségletek a települési támogatásban összegződnek, de „címzetten” nem különülnek el a statisztikában. Ez az érték csökkenő tendenciát mutat a kiindulási adathoz képest.

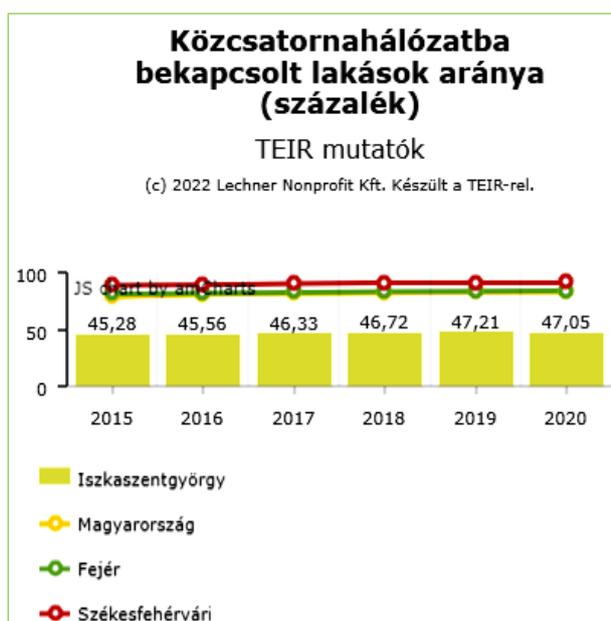
A jegyző a jogszabály szerint villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújtott.

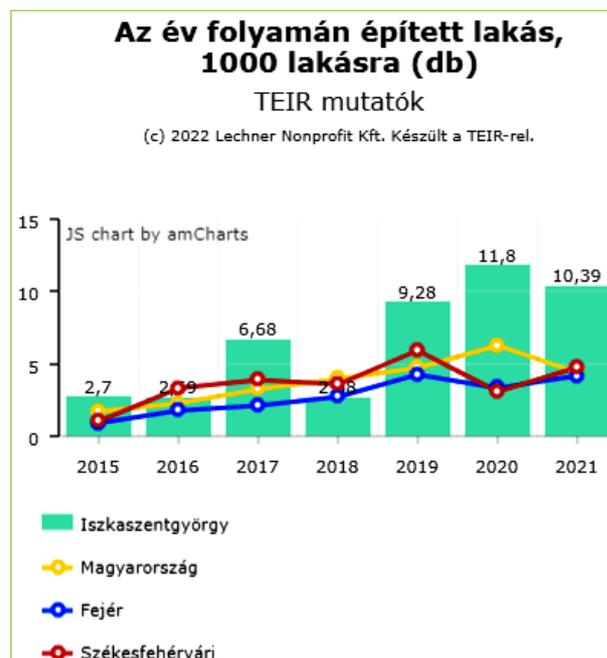
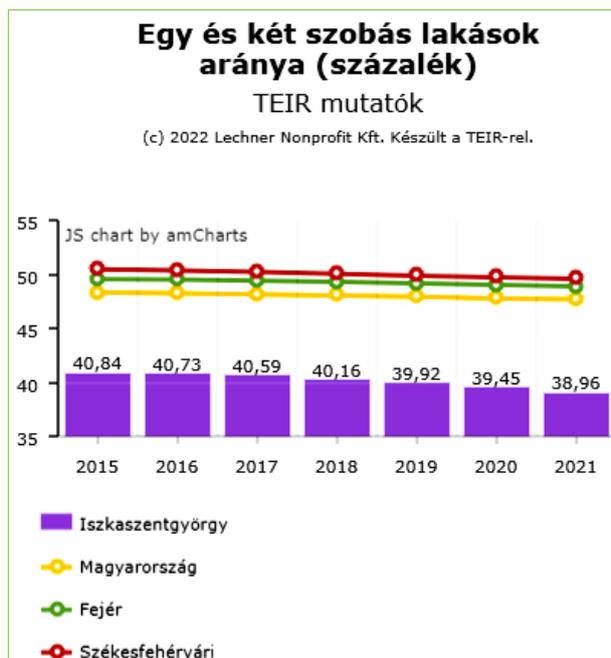
3.4.5 Eladósodottság

Az eladósodottság adatairól csupán önkéntes adatszolgáltatással lehetne megfelelő képet kapni. Meglátásunk szerint az emberek ezt nem szívesen vállalják fel. Problémáikkal jellemzően az önálló szolgáltatásban működő szociális alapellátást keresik fel, ahol a családgondozó igyekszik számukra segítséget nyújtani, esetleg pénzbeosztásban, pénzfelhasználásban támogatni őket. A helyzetet nem segíti az a tény, hogy az emberek sajnos csak akkor kérnek segítséget, amikor a baj már megtörtént, vagy legalábbis elég jelentős.

A településen, de országos viszonylatban is problémát okozhatnak a közműdíj-, illetve lakáshiteltartozások. Ez Iszkaszentgyörgyön jelenleg nem számottevő, sőt a támogatást kérők csökkenő száma volt jellemző az elmúlt öt évben.

3.4.6 Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A közszolgáltatások a belterületen igénybe vehetők, bár a különböző településrészen élő családok számára ennek elérése eltérést mutathat. A lakhatási feltételek és a lakókörnyezet állapota javul.

A diagrammok által bemutatott adatok a település infrastruktúrájának fejlődését támasztják alá. A lakások közmű ellátottsága folyamatosan javul és az új építésű lakások száma is évről-évre gyarapodik.

3.5 Lakhatás egyéb jellemzői, telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nincsen elkülönült szegregátum, illetve telep. A külterületeken, elsősorban a kisiszkai részen az elmúlt évek során több beköltözés is történt. Ezen a területen az önkormányzat a közvilágítást is biztosítja már évek óta, ami az ott lakók életét is nagyban megkönnyítette. Egyre több elszegényedett család költözik ki a környező városokból ezekre a területekre, mivel az itteni lakóingatlan, illetve telekárak alacsonyabbak. Kisiszkaról a falu központjába való eljutás télen egy kissé körülményes, a havazások miatt, de egyébként megoldható, így az ezen a részen lakók is igénybe tudják venni a közszolgáltatásokat. Az itt lakó gyermekeknek az önkormányzat a tulajdonában lévő tanyabusszal biztosítja az iskolába és óvodába való eljutást is.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1 Egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi ellátásról,

- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz történő hozzáférés lehetősége mindenki számára adott településünkön. A házi orvosi ellátást 1 fő házi orvos végzi vállalkozás formájában, 1 fő asszisztenssel, hétfőtől péntekig, 16 óra után és hétfégen egész nap az ügyeletre (Székesfehérvár) kell menni a betegeknek.

A házi gyermekorvosi ellátás 2018 évben megszűnt. A fogorvosi ellátást az önkormányzat külön szerződés keretein belül biztosítja a helyben lakóknak, heti két alkalommal, külön felszerelt helyiségben. A védőnői ellátást 1 fő védőnő látja el, aki egyben a házi orvossal együtt iskola-egészségügyi feladatokat is végez. Minden héten egy alkalommal vérvételi lehetőség is van a házi orvosi rendelőben. A községben gyógyszertár is található, amelynek nyitva tartása igazodik a házi orvosi rendeléshez.

A felsorolt egészségügyi ellátásokat, az önkormányzat akadálymentesített rendelőben biztosítja.

A külterületen, illetve az arra rászoruló lakók számára a 2008 óta működő tanyagondnoki szolgálat biztosítja az önkormányzat tulajdonában lévő kisbusszal a házi orvoshoz, illetve egyéb városi egészségügyi intézményekbe való eljutást.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	39	8,00
2017	1	0	0	1	35	5,75
2018	1	0	0	1	31	6,05
2019	1	0	0	1	29	4,63
2020	1	0	0	1	32	5,83
2021	1	0	0	1	n.a.	n.a.

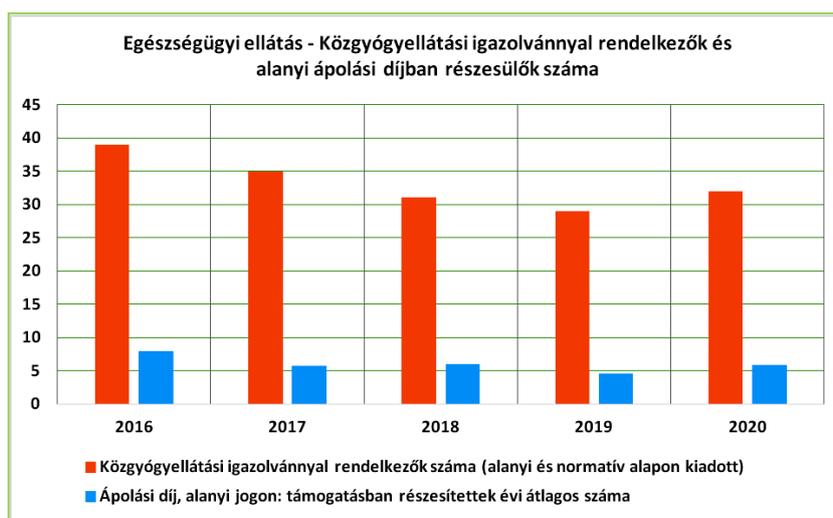
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen lakók egészségi állapotáról tájékoztatást adhat a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma is. Az ellátásban részesülők száma az elmúlt öt éves periódusban folyamatosan

csökkent. Az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója ez, amely esélyegyenlőségi szempontból is jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére (egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához), az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. 2020-ban Iszkaszentgyörgyön 32 fő rendelkezett közgyógyellátási igazolvánnyal, 2016-ban ez a szám 39 fő volt.

Az ápolási díj, a tartósan gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személyek otthoni ápolását, gondozását ellátó nagykorú hozzátartozók részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ellátás jelentős átalakuláson ment keresztül az utóbbi években. A településen nagyjából állandónak mondható az igénylők száma.

3.6.2 Prevenációs és szűrőprogramokhoz való hozzáférés lehetősége

Az 51/1997. (XII.18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló rendeletben foglaltak szerint a szűrővizsgálatok teljesülnek.

Időszakonként egyéb szűrővizsgálatok is vannak a településen, többek között látásvizsgálat, szív- és érrendszeri szűrővizsgálatok, valamint a 45 év feletti nők számára 2 évenként mammográfiai vizsgálatra van lehetőség a körzetközponti szűrőállomáson.

3.6.3 Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A helyi óvodában, illetve az iskolában az arra rászoruló gyermekek részére lehetőséget biztosítanak külön fejlesztő és rehabilitációs ellátásra is. A korai fejlesztés még nem megoldott, ennek lehetőségeit a jövőben vizsgálni kell, hogy az önkormányzat hogyan tudna segíteni abban, hogy a családok válláról levegyék ezeknek az anyagi terheit.

3.6.4 Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben, így az óvodai és iskolai étkeztetésnél is nagy figyelmet fordítanak az egészséges táplálkozás szempontjaira. Az iskolába és az óvodába is a helyi óvodában főzik az ebédet, ami a

közelmúltban került átalakításra, korszerűsítésre, így higiénikus körülmények között készülnek az ételek és az alapanyagokra, a változatosságra is odafigyelnek a szolgáltatást nyújtók.

3.6.5 Sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen működő sportegyesület elsősorban a labdarúgás területén biztosít sportolási lehetőséget a fiatalok számára, magas színvonalon felszerelt futballpályával. Lakossági kezdeményezésre indult az iskola tornatermében a zumba, kangoo és a női torna is. A Pagoda SE heti két karate edzést tart a helyi gyermekeknek és az arra igényt tartó felnőttek részére. Az IKSZT-ben lehetőség van jóga, karate és senior örömtánc alkalmakon való részvételre a településen élők számára.

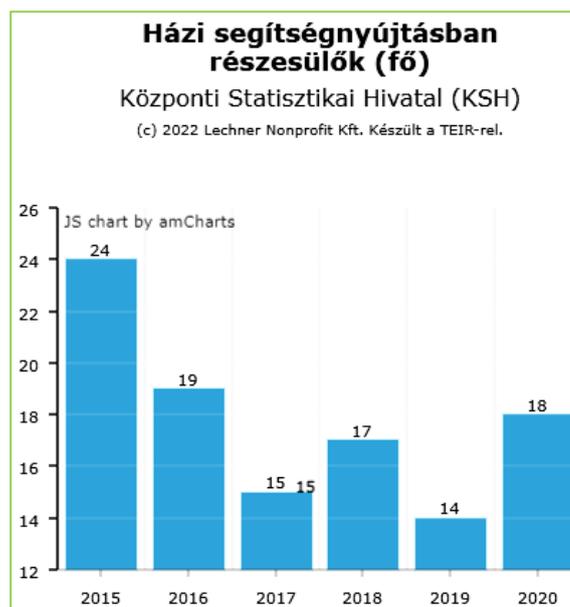
3.6.6 Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében az Iszkaszentgyörgy Szociális Intézményi Társulás – iszkaszentgyörgyi székhellyel –, önálló szolgáltatásként biztosítja a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatást. Ez az intézmény látja el az érintett településeken a házi segítségnyújtást és a szociális alapszolgáltatási feladatokat.

Házi segítségnyújtásban részesülők

A házi segítségnyújtás olyan szociális alapszolgáltatás, melynek keretében gondoskodni kell azokról az időskorúakról, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, ill. azokról a fogyatékos személyekről, pszichiátriai betegekről, szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként képesek önmaguk ellátására.

Az ellátásban részesülők száma 2010-2012 között még 30 fő felett volt, azonban az évtized végére ez a szám megfeleződött.

Szociális étkeztetésben részesülők

A szociális étkeztetés olyan alapszolgáltatás, melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A szociális étkeztetést a helyi óvoda biztosítja, itt valószínűleg meg az ételek elkészítése. Az Iszkaszentgyörgy Szociális Intézményi Társulás szállítja ki az ételt a

rászorulóknak részére – a szolgáltatás biztosítása Fehérvárcsurgó feladata. A szociális intézmény központja önállóan működik, akadálymentes épületben.

A szociális étkeztetésben részesülők száma a koronavírus járványt megelőző időszakban hozzávetőleg állandó volt, 24-30 fő között mozgott. A 2019-es évben jelentősen megemelkedett az ellátásban részesülők száma, majd a 2020-as évben ez a szám még tovább emelkedett és tíz éves maximumot ért el.

3.6.8 Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

3.6.9 Előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A település szempontjából nem releváns.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

3.7.1 A közösségi élet színterei, fórumai

Iszkaszentgyörgy településen a közösségi élet színterét elsősorban a 2011-ben átadott Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér adja (IKSZT). A községi könyvtárban ingyenes internet szolgáltatás elérhető a lakosok számára. A Foltvarró Klub, Kötő-kör, Nótakör, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület a Szociális Intézményben működik.

Az IKSZT-ben a következő szolgáltatások érhetők el:

- közösségi programok,
- ifjúsági programok és információ-szolgáltatás,
- kulturális rendezvények,
- szabadidős programok,
- klubfoglalkozások,
- civil szervezetek programjai.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság

Év	Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
	db	van/nincs	db	db
2015	1	nincs	284	2
2016	2	nincs	323	2
2017	2	nincs	598	2
2018	2	nincs	763	2
2019	2	van	938	2
2020	2	van	987	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7.2 Közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Kis közösségünk tagjaira a békés együttélés a jellemző, etnikai, vallási konfliktusok eddig nem tartózták a szokványos hétköznapiakat.

3.7.3 Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Iszkaszentgyörgyön már évek óta működik Karácsony előtt az ún. cipősdoboz akció, amellyel az arra rászoruló családok részére gyűjtünk adományokat. A Karitás és a Református Nőszövetség által szervezett használt-ruha árusítás is népszerű adományozási forma a településen.

3.7.4 A helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

A településen egy család vallotta magát roma nemzetiségűnek, velük konfliktus még nem volt, közösségünk teljes értékű tagjaiként élnek mindennapjaikat. Más etnikumhoz tartozó polgár nem él a településen.

3.7.5 Helyi lakossági önszerveződések

A községben a következő egyházak, egyesületek és civil szervezetek működnek:

- Római Katolikus Egyház,
- Katolikus Karitás,
- Református Egyház,
- Református Nőszövetség,
- Foltvarrók („Házi cérnák”)
- Községi Sportegyesület,
- Kulturális és Szabadidősport Egyesület,
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület,
- Polgárőr Egyesület,

- Szentgyörgy Néptáncsoport,
- Természet és Környezetvédő Egyesület.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Iszkaszentgyörgy község területén nem működik roma nemzetiségi önkormányzat, így együttműködés, tevékenység, partnerség nincsen e területen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliek száma folyamatosan csökkent az elmúlt időszakban. Aki mégsem tud elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon az a közfoglalkoztatási programban tud munkához jutni.	Folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a kormányhivatallal, adatfrissítések.
A lakosság eladósodottsága szintén csökkent az elmúlt években, de azok a családok, akiknek eseti jelleggel rezsifizetési problémája adódik, kaphatnak segítséget.	Tájékoztatás a lakásfenntartási és települési támogatás igénybevételének lehetőségéről.
A településen élő hátrányos helyzetű továbbá többgyermekes családok támogatása és segítése indokolt.	Használtruha börze, bolhapiac, iskolakezdés előtti tanszerpiac.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

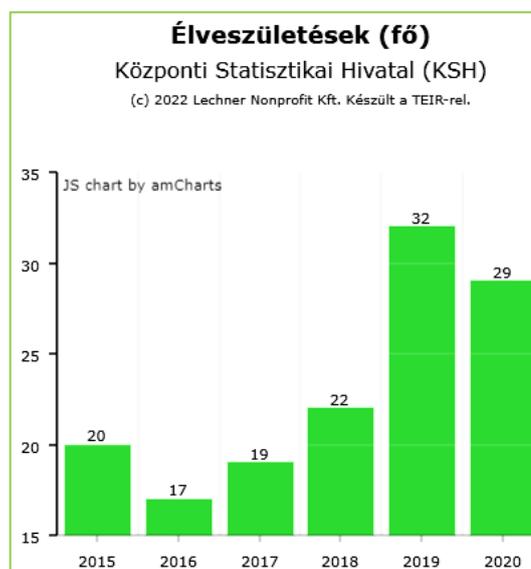
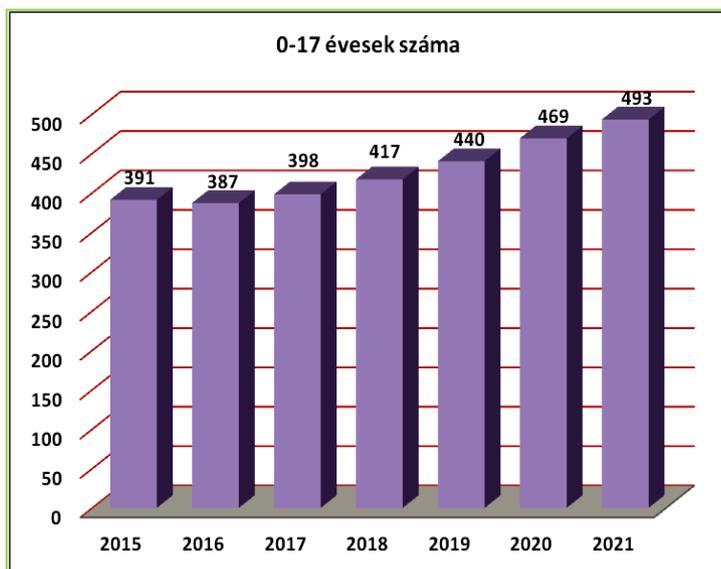
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Iszkaszentgyörgy állandó lakossága 2021 évben 2 297 fő volt, amelyből 493 a gyermekkorúak száma, akik az összlakosság 21,5%-át teszik ki.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

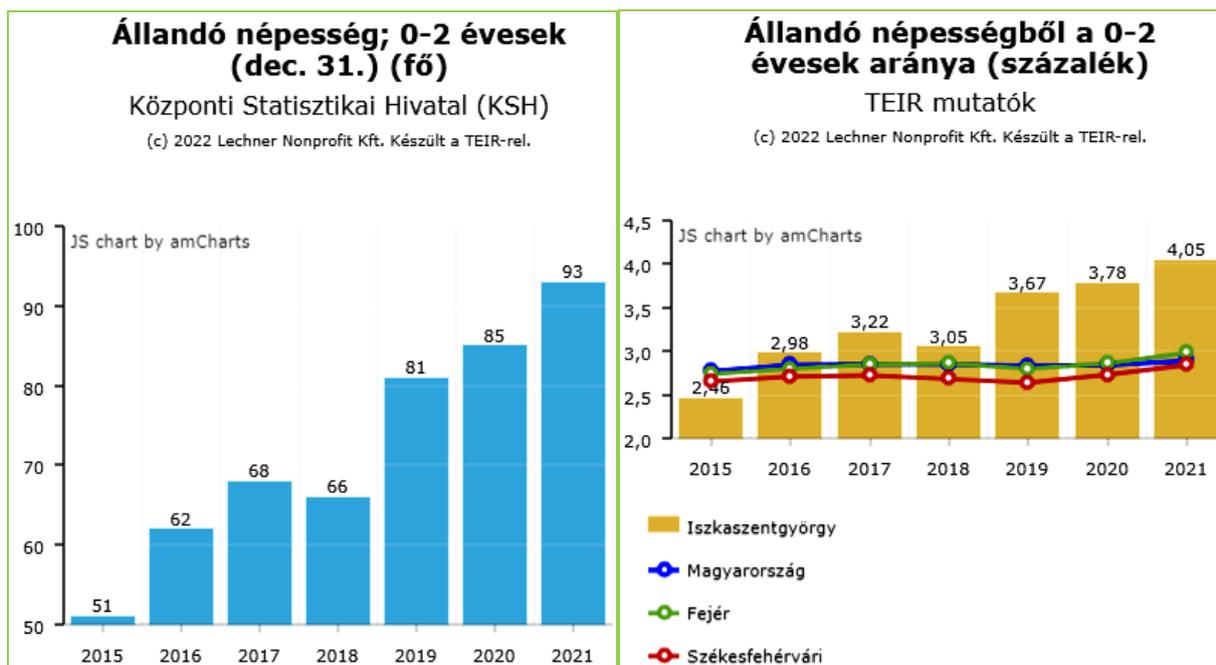
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	1 146	1 151	2 297	49,89%	50,11%
0-2 évesek			93	4,05%	
0-14 éves	211	213	424	9,19%	9,27%
15-17 éves	31	38	69	1,35%	1,65%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az élveszületések számának alakulása 2017-től dinamikus növekedést mutat. A település jövője szempontjából fontos, hogy a születések száma hogyan alakul. A 0-17 éves gyermekek számában szintén folyamatos emelkedés látható.

A születések számával kapcsolatos tendenciát jól szemlélteti a településen élő 0-2 éves gyermekek számának évről-évre történő változását feltüntető diagram. Látható, hogy az évek során ennek a legfiatalabb korcsoportnak a létszáma a 2015-ös évi értéket jelentősen meghaladja.

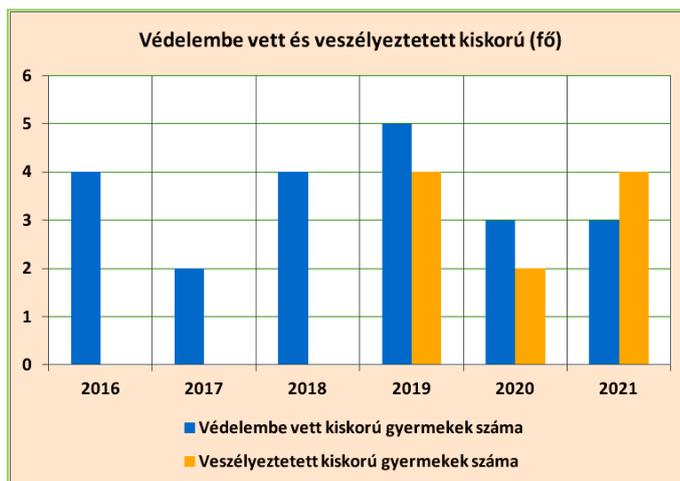
4.1.1 Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek helyzete

A veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek száma az elmúlt években elenyésző létszámú volt. Minden esetben a nem megfelelő szülői magatartás és a felelőtlen életvitel miatt került sor az intézkedésre. 2013. január 1. napjától a védelembe vétel a járási hivatalok hatáskörébe került át. Ezzel az intézkedéssel ugyan csökkent a helyi ügyintézők terheltsége, ám így az iskolai hiányzások, a nem megfelelő családi háttér miatt kialakult, a gyermekek életére messzemenően kiható problémák észlelése is kikerült a jegyzők látóteréből.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2016	4	n.a.
2017	2	n.a.
2018	4	n.a.
2019	5	4
2020	3	2
2021	3	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekek súlyos veszélyeztetésének alacsony az előfordulása Iszkaszentgyörgyön. Ez nem jelenti azt, a gyermeket nevelő családok életében ne lennének olyan tényezők, amelyek nehézséget jelentenek, csupán arról van szó, hogy krízishelyzetek kialakulására nem került sor. A problémák felhalmozódása esetén szükséges lehet a segítő közreműködés felajánlására és mindenképpen szerencsés a problémákra való odafigyelés a jelenlegi, viszonylag kedvező körülmények között is.

4.1.2 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. A törvény ugyan nagyon pontosan fogalmaz a család és a közeli hozzátartozó fogalmát illetően, azonban a be nem jelentett élettársi kapcsolatok következményeként, a kiszámolt egy főre eső jövedelem sokszor a kérvényező számára ugyan kedvező, de valójában valótlán adatokat mutat.

A törvény meghatározása értelmében, hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit **családi körülményei, szociális helyzete miatt védelembe vettek**, illetve akiknek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultságát megállapították. E csoporton belül **halmozottan hátrányos helyzetű** az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az **iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be** sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

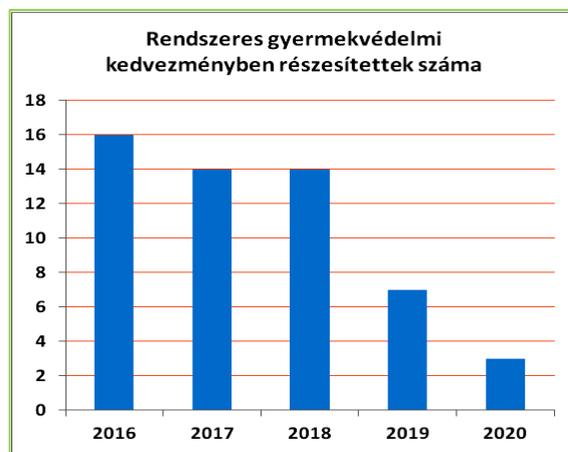
A hátrányos helyzetűnek minősülő gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást viszonylag megbízhatónak találták az erre irányuló felmérések, azonban a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó adatok pontatlanok.

A kedvezményre jogosult gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem olyan alacsony mértékű, amely anyagi szempontból megalapozza a gyermekek hátrányos helyzetét.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (Fő)
2016	16
2017	14
2018	14
2019	7
2020	3
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Település szinten kedvező folyamatnak értékelhető, hogy az ellátásban részesülő gyermekek és családok száma csökkenő tendenciát mutat. A 2013. évi legmagasabb 47,5 fős érték közel tíz év alatt 3 főre csökkent, ami nagyon jelentős mértékű változás.

4.1.3 A gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

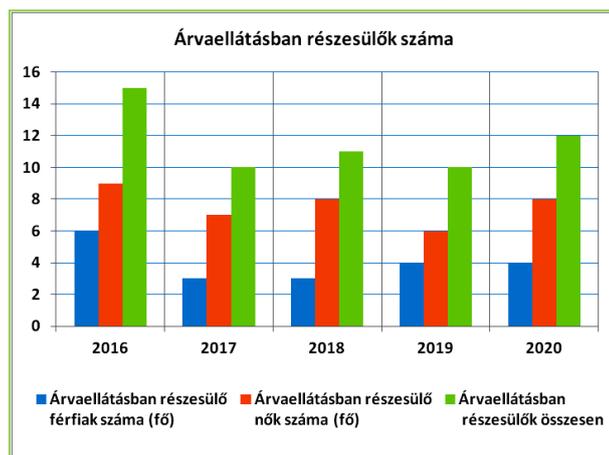
Árvaellátásra az a gyermek jogosult, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy a haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte. A jogosultsági feltételek fennállása esetén az árvaellátás legkorábban a jogszerező halálának napjától állapítható meg. Az árvaellátás a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha azonban nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben képzésben vesz részt, akkor a tanulmányok időtartamára, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig jár.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvaellátásban részesülők összesen (fő)
2016	6	9	15
2017	3	7	10
2018	3	8	11
2019	4	6	10
2020	4	8	12
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátás gyermekenként annak a nyugdíjnak a 30%-a, ami az elhunytat halála időpontjában öregségi nyugdíjként megillette, vagy megillette volna. Annak a gyermeknek, akinek mindkét szülője elhunyt, vagy akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű, 60%-os mértékű árvaellátás jár. Ha a gyermek mindkét szülője után jogosult az árvaellátásra, akkor számára az előnyösebb összegű árvaellátást fogja folyósítani, a nyugdíjfolyósító szerv. A településen az árvaellátásban részesülők száma kevés, 10-15 gyermek volt 2015 és 2020 között.

4.1.4 Ingyenes, vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és iskolás gyermekek térítésmentesen, míg a 3 vagy több gyermeket nevelők 50%-os kedvezménnyel vehetik igénybe az étkeztést.

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokat helyi rendeletünk nem tartalmaz.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező, illetve külföldi, vagy külföldről visszatért magyar állampolgársággal rendelkező hátrányos helyzetű családban élő gyermekek nincsenek a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Iszkaszentgyörgy község területén nincsen elkülönült szegregátum, illetve telep, így szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermek nem él.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

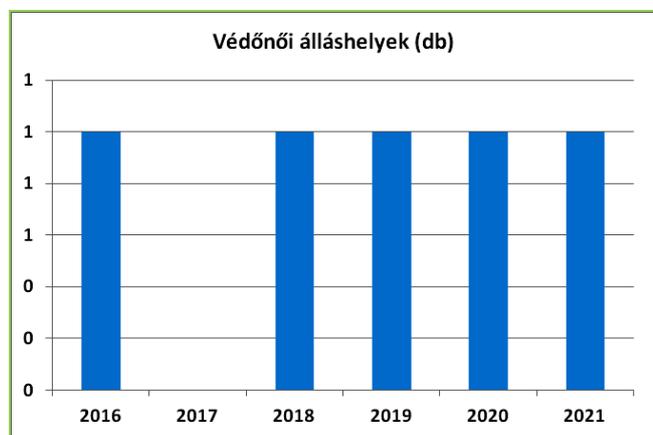
4.3.1 A védőnői ellátás jellemzői

A védőnő által ellátott települések: Iszkaszentgyörgy és Bakonykúti. Településünkön keddi napokon csecsemő és kisgyermek tanácsadás, valamint várandós tanácsadás is biztosított. Iszkaszentgyörgyön vegyes körzet működik, ami azt jelenti, hogy a védőnő nemcsak ezeket az alapfeladatokat látja el, hanem ezen felül iskola-egészségügyi feladatok is tartoznak hozzá. Betöltetlen védőnői álláshely nincsen.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (db)	0-3 év közötti gyermekek száma (fő)	Átlagos gyermekszám védőnőnként (fő)
2016	1	73	73
2017	0	88	0
2018	1	96	96
2019	1	106	106
2020	1	111	111
2021	1	117	117

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma az elmúlt 6 évben lassú emelkedést mutatott, köszönhetően annak, hogy nőtt a születések száma a településen. Összességében elég nagy leterheltséget jelent a védőnő számára ez a gyermeklétszám tekintetbe véve, hogy Bakonykútiban is ellátja ugyanezeket a feladatokat.

4.3.2-3 Gyermekorvosi ellátás jellemzői, és a 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Kifejezetten gyermekorvosi ellátás 2018 óta nincs a településen. A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott. Az óvodában megoldott a TSMT, szenzomo-

toros torna, aminek feladatsora a nagy- és finommozgások fejlesztése során érleli, strukturálja tovább az idegrendszert. A foglalkozás menete kötött, feladatsorokba rendezett, a gyermek fejlődésének megfelelően fokozatosan nehezedik.

A mozgásos feladatok segítik az érzékelés, észlelés fejlődését, a testvázlat, a térbeli tájékozódás, a laterálisitás, a dominancia beérését. A feladatsorok javítják a gyermek koncentrációs képességeit, megalapozzák, segítik a figyelem jobb irányíthatóságát, a szerialitást, a ritmusérzék és a motoros kreativitás fejlődését.

Hetente van logopédiai foglalkozás az arra rászorulóknak, valamint fejlesztőpedagógus igénybevételére is lehetőség van.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi-orvos által ellátott gyermekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	n.a.
2017	1	0	0	0	n.a.
2018	1	0	0	0	n.a.
2019	1	0	0	0	n.a.
2020	1	0	0	0	n.a.
2021	1	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.4 Gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A gyermekjóléti alapellátás feladatellátása kiterjed a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

Településünk önkormányzata 2013. július 1-jétől önálló szolgáltatásként biztosítja a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatást. Szociális területen a családsegítést, a szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtást biztosítja, a gyermekjóléti területen a gyermekjólétet. A szociális intézmény központja önálló, akadálymentesített épületben működik.

4.3.5 Gyermek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

A gyermekek napközbeni ellátását a helyi óvoda és iskola tudja biztosítani a településen. Mini Bölcsőde szolgáltatás 2020-ban indult 16 férőhellyel.

A HEP intézkedési terve tartalmazza azokat a fejlesztési elképzeléseket, hogy milyen formában lehetne működtetni ezt a fajta ellátási formát (bölcsőde, családi napközi, családi vagy házi gyermek-

felügyelet), hogy a nők munkavállalása és a gyermekek napközbeni ellátása ne ütközzön problémába.

4.3.6 Gyermekvédelem

A gyermekvédelem községünkben megoldott. Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a járási gyámhivatal vezetője védelembe veszi a gyermeket.

A gyermekjóléti szolgálat észlelő-jelzőrendszert működtet, melynek összetétele megfelel az előírásoknak. A jelzőrendszer tagjaival a családgondozó az elmúlt években több alkalommal is szakmai közti megbeszélést szervezett. A jelzőrendszeri tagok aktívan részt vesznek ebben a munkában, folyamatosan küldik a jelzéseket. Esetkonferenciákra is sor kerül, ezeknek előnye, hogy egyszerre szembesül mind a család, mind a gyermekekkel foglalkozó összes szakember az adott krízishelyzettel, ezen túlmenően közös probléma megoldási módok kidolgozásának hatékony eszközei is ezek a megbeszélések. A gyermekjóléti szolgálathoz a jelzőrendszer tagjaitól a jelzések írásban érkeznek, a jelzést tevőt minden esetben értesíti a családgondozó a megtett intézkedésekről.

A családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást nem lehet külön kezelni, sok ponton összefonódik a működésük, ennek megfelelően csak együttműködés keretében képzelhető el a megvalósításuk.

4.3.7 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A szolgáltatás feladata az igénybe vevők részére az életvezetési képesség megőrzése, az egyén vagy a család életében jelentkező probléma megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítő családgondozója:

- Feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, a községekben élőkkel napi, folyamatos kapcsolatot tart,
- adatokat gyűjt, folyamatosan tájékozódik az ellátást igénybe vevők megfelelő tájékoztatása érdekében,
- segítséget nyújt az egyének és a családok életvezetési képességének megőrzése, valamint az egyén és a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében,
- köteles a család tagjaira is kiterjedő segítő szolgáltatásban folyamatosan figyelemmel kísérni, hogy a kiskorú érdekei, speciális szükségletei, helyzete szükségessé teszik-e gyermekjóléti szolgáltatás biztosítását,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezése, a családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, konfliktuskezelő programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások szervezése,

- szervezi az iskolai szünetben az iskoláskorú gyermekek élményszerző, értékteremtő szabadidős programjait, nyári kirándulását és táborozását,
- elkészíti az élelmiszer és egyéb adományok igénylésére benyújtandó pályázatokat, szervezi az adományok kiosztását,
- ruhagyűjtést szervez, az adományozott ruhákat igény szerint osztja szét.

A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó családgondozó prevenciós célú programokat, szolgáltatásokat nyújt:

- 1) *Integratív fejlesztési programok*: célja a rászoruló gyermekek képességeinek fejlesztése, iskolaérettségi, beiskolázási, tanulási nehézségek korrekciója esetleges korrepetálás, tanácsadás az intézményes és otthoni nevelési problémák kezeléséhez.
- 2) *Közösségi programok*: fontos a meglévő, működő közösségi csoportok felkutatása, működésük segítése.
- 3) *Iskolai, óvodai szociális munka*: a gyermekjóléti szolgálat elengedhetetlen feladata a közoktatási intézményekkel való szoros együttműködés.

4.3.8 Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Helyi viszonylatban az egészségfejlesztési tevékenységek többek között a helyi 8 osztályos általános iskolában vannak biztosítva a gyermekeknek, amire az iskola vezetősége is nagy figyelmet fordít. Egyéb sportolási lehetőséget a helyi Sportegyesület, foci keretein belül biztosít, valamint a kifejezetten gyermekek részére indított karate edzések, amelyek nagyban hozzájárulnak a sportoló gyermekek testi és lelki fejlődéséhez, kiegyensúlyozottá válásukhoz.

A téli, illetve a nyári szünetben az IKSZT szervez különböző programokat, amelyeken bárki részt vehet.

4.3.9 Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

A településen a kedvezményes iskolai gyermekétkeztetés formái biztosítottak az érintett gyermekek számára.

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember hó 01. napjától az alábbi esetekben ingyenesen kell biztosítani:

- a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
  - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
  - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
  - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy,
  - nevelésbe vették;
- az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

- nevelésbe vették;
- az előző két pontban felsorolt életkorba tartozó azon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanuló számára, ha
  - nevelésbe vették, vagy
  - utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani, amennyiben az ingyenes gyermekétkeztetésre nem jogosult:

- az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
  - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő, az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a fentiekben ismertetettek alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Az ingyenes vagy kedvezménye gyermekétkeztetés

- gyermekeként csak egy jogcímen vehető igénybe,
- a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig biztosítandó.

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1. nappal hatályba lépett 21/C. §-a értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a jogszabályban előírtak alapján köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

4.3.10 Eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

A település vonatkozásában nem releváns szempont.

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet. Az ellátórendszerek keretein belül megvalósuló tevékenységek, a településen élő minden gyermek számára egyaránt elérhetőek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1 A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

A törvény meghatározása értelmében, hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit **családi körülményei, szociális helyzete miatt védelembe vettek**, illetve akiknek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultságát megállapították. E csoporton belül **halmozottan hátrányos helyzetű** az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az **iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be** sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül
	Fő	Fő	%
2016	63	0	0,00
2017	77	0	0,00
2018	85	0	0,00
2019	98	0	0,00
2020	102	0	0,00
2021	n.a.	n.a.	n.a.

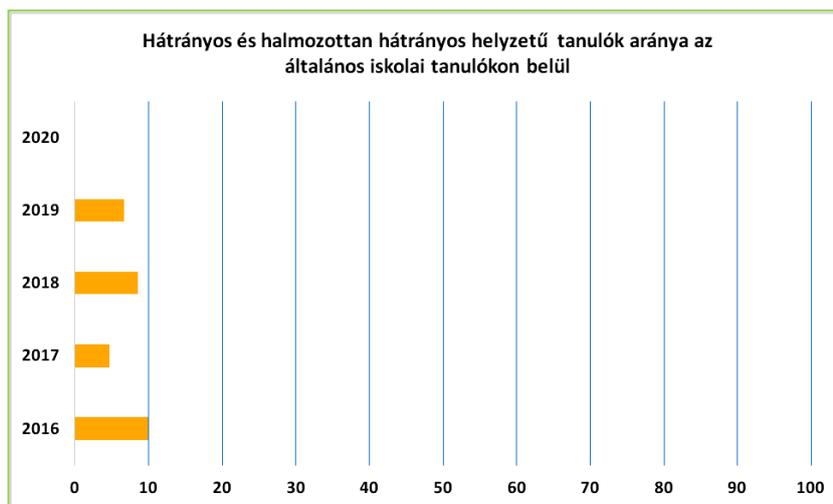
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodás gyermekek száma folyamatosan és jelentős mértékkel emelkedett a vizsgált időszakban. Közöttük nem volt hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2016	131	13	9,92
2017	128	6	4,69
2018	140	12	8,57
2019	149	10	6,71
2020	138	0	0,00
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az általános iskolában a hátrányos helyzetű gyermekek aránya jelentős csökkenésen ment keresztül 2016 és 2020 között. A folyamatos csökkenés eljutott odáig, hogy 2020. évben már nem volt az iskolás gyermekek között hátrányos helyzetű tanuló.

Középszintű nappali rendszerű oktatás nincs a településen.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2016	0	1
2017	0	1
2018	0	1
2019	0	0
2020	0	1
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos helyzetű gyermek nem volt, halmozottan hátrányos helyzetű státusz megállapítására is csupán egyetlen gyermek vonatkozásában került sor.

4.4.2 A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

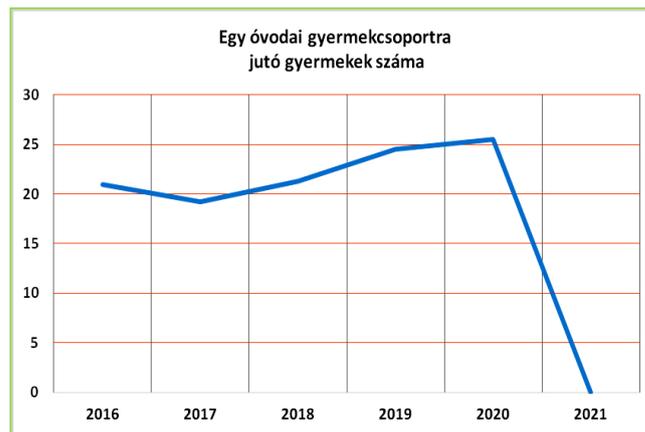
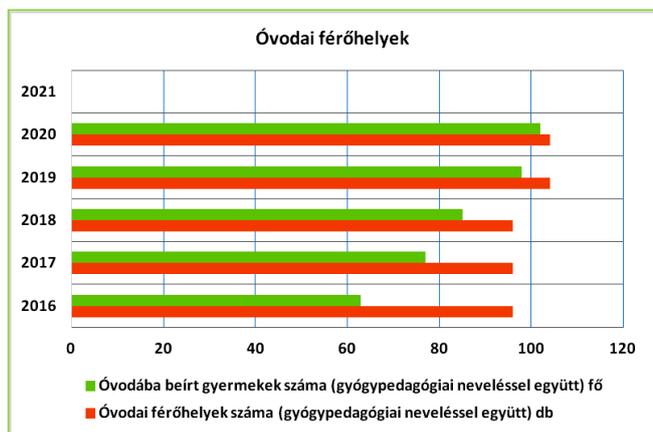
A településen egy nyolc osztályos általános iskola és egy négy csoportos óvoda működik, több intézmény nincs.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma – gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
2016	84	3	96	1	63	0	0	21
2017	83	4	96	1	77	0	0	19
2018	98	4	96	1	85	0	0	21
2019	98	4	104	1	98	0	0	25
2020	107	4	104	1	102	0	0	26
2021	109	4	96	1	96	0	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A születések számának alakulása alapvetően meghatározza a következő évek óvodai, általános iskolai demográfiai jellemzőit. A Nemzeti Köznevelési Törvény előírásai szerinti változás, mely 2014. szeptember 1-jétől 3 éves kortól kötelező óvodába járást ír elő, jelentős mértékű létszámnövekedést nem idézett elő. Az elmúlt évek tapasztalatai és az idei beiratkozások tanúsága szerint is elmondható, hogy az iszkaszentgyörgyi szülők gyermekeiket 3. életévük betöltésekor beíratják az óvodába, és meg is kezdik az óvodába járást. Az óvodába beírt gyermekek száma nagyjából azonos szinten mozgott az elmúlt időszakban. Az óvodába beírt gyermekek száma emelkedett az elmúlt időszakban, ezért férőhelybővítésre is szükség volt.

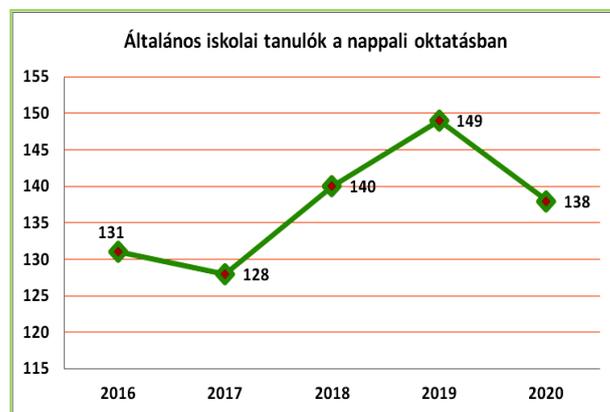
A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézményünk vállalja. Az óvoda-, és iskolapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvodában és az iskolában is alkalmaznak fejlesztő pedagógust. Az iskolában a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését gyógypedagógusok segítik. A munkát a fejlesztőpedagógusok (mozgásfejlesztő konduktor, gyógypedagógus, tiflopedagógus, logopédus) látják el az óvodában és az iskolában is.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	16,04	16,80
2017	0	8	1	16,00	17,97
2018	0	8	1	17,50	22,86
2019	0	8	1	18,63	17,45
2020	0	7	1	19,71	21,74
2021	0	8	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolai gyermeklétszám 128-149 fő között alakult a vizsgált időszakban, tehát viszonylag állandónak tekinthető. Az osztályok létszáma átlagosan 20 fő volt, és mind a 8 évfolyam jelen van az oktatásban. Az iskolába más településről bejáró gyermekek aránya 39-44% volt az elmúlt öt évben. Gyógypedagógiai osztály nem működik az iskolában.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (Fő)
2016	14
2017	13
2018	13
2019	16
2020	19
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.3 Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Nem fordul elő jogsértő diszkrimináció a település intézményeiben.

4.4.4 Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Egy iskola és egy óvoda működik a településen, ezért az intézmények közötti eltérések értékelése nem releváns. A gyermekek integrált oktatása fejlesztése az intézményekben biztosított.

4.4.5 Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekház rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	1
2017	n.a.	n.a.	n.a.	1
2018	n.a.	n.a.	n.a.	1
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Biztos kezdet gyerekház és tanoda típusú szolgáltatás nincs a településen. A gyermekjóléti alapellátások szolgáltatásait településünk önkormányzata önálló szolgáltatásként biztosítja. A szünidei gyermekétkeztetést egy gyermek vette igénybe.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az anyagi okból veszélyeztetett gyermekek száma folyamatosan csökkent a településen, egyéb okból vannak olyan tanulók, akinek a tanulmányi előmenetelében segítségre van szüksége.	Tanulósarok folyamatos működtetése az IKSZT-ben. Tanítási időn kívül szervezett szabadidős és fejlesztő tevékenységek biztosítása.
A nyári időszakban a szülőknél a legjobb szándék mellett is nehézséget okoz a gyermekfelügyelet napközbeni biztosítása.	Szabadidős gyermek rendezvény, ifjúsági programok, nyári tábor az IKSZT-ben.
Hátrányos helyzetű gyermekek sportolási lehetőségei korlátozottabbak.	Kedvezményes úszásoktatás, sporttábor pályázatokkal, művésztelep.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nőmozgalmak a XIX. század második felében indultak és az 1970-es években élték virágkorukat. Az egyenjogúság elve Európában a felvilágosodás korában merül fel (születési előjogok és a kiváltságok eltörlése, a törvény előtti egyenlőség). Az Egyesült Államokban a XIX. század második felében jelennek meg a nők egyenjogúságát célzó mozgalmak, Európában a XX. század fordulóján. Az egyenlőség élharcosai a feminista nőmozgalmak képviselői voltak.

A XX. század végén az európai alkotmányokban rögzítették a nemek egyenlőségét. Ma a hangsúly a nemek egyenjogúságának érvényesítésére tevődött át, hiszen még számtalan olyan diszkriminatív mozzanata van a társadalmi életnek, amelyek hozzájárulnak a hátrányok újratermeléséhez.

A nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés.

A nemzetközi összehasonlító vizsgálatokat tekintve Magyarországon a nők foglalkoztatási lehetőségei és ennek megfelelően esélyegyenlősége messze elmaradnak a fejlett ipari országokhoz képest.

Az esélyegyenlőség elvének nemzetközi és hazai törvényi szabályozottsága ellenére is sokszor előfordul, hogy a nők azonos szakmai felkészültség esetén is kisebb eséllyel futnak be karriert, mint a férfiak. Ezzel kapcsolatban az esélyegyenlőtlenség háttérében álló tényezőket alapvetően három csoportba sorolják: a nemre visszavezethető, a szervezet működésének tulajdonítható és a nemet, a szervezetet és a társadalmi környezetet egyaránt figyelembe vevő tényezőkre.

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései szerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén,
- a szociális biztonság területén.

Ezeknek az elveknek mindig érvényesülniük kellene.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében. Megítélésünk szerint az egyenlőtlenségek oka egyrészt a társadalmi hagyományokban, a nemi szerepekről történő sztereotip gondolkozásban keresendő.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai

vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy **az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni.** Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

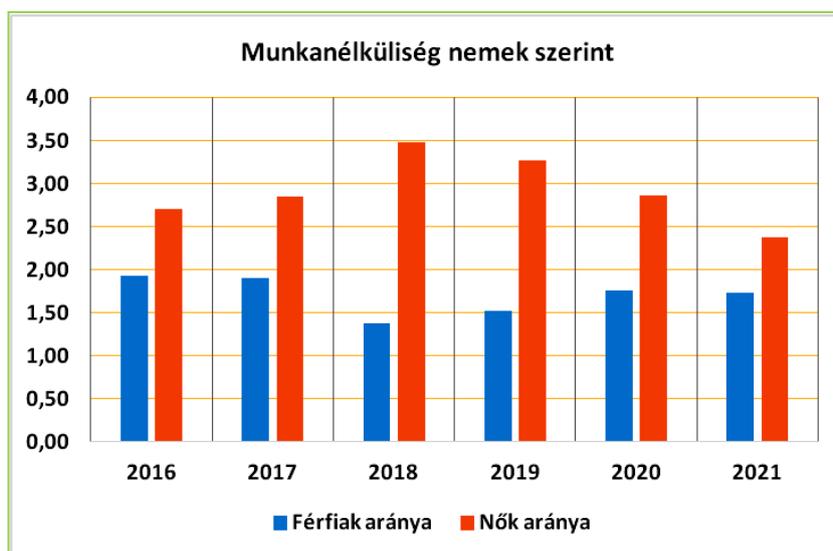
5.1.1 Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az adatok alapján megállapítható, hogy az aktív korú lakosságból a munkanélküliség nagyobb arányban érinti a nőket. Az elmúlt években, bár összességében csökkent a munkanélküliek száma, a nők számára ez a probléma a tartós munkanélküliség vonatkozásában is még mindig erőteljesebben jelentkezik. Okozati tényező lehet a településen található munkahelyek jellege, a bölcsődei, óvodai férőhelyek hiánya; a településen élő munkanélküli nők alacsony iskolai végzettsége és egyéb más tényezők. A probléma azonosítását követően megoldási alternatívákat szükséges kidolgozni, amely fokozottabban elősegíti a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben, a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (%)	Nők aránya (%)	Összesen
2016	1,93	2,71	2,32%
2017	1,91	2,85	2,38%
2018	1,38	3,48	2,43%
2019	1,52	3,27	2,40%
2020	1,76	2,86	2,31%
2021	1,73	2,38	2,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

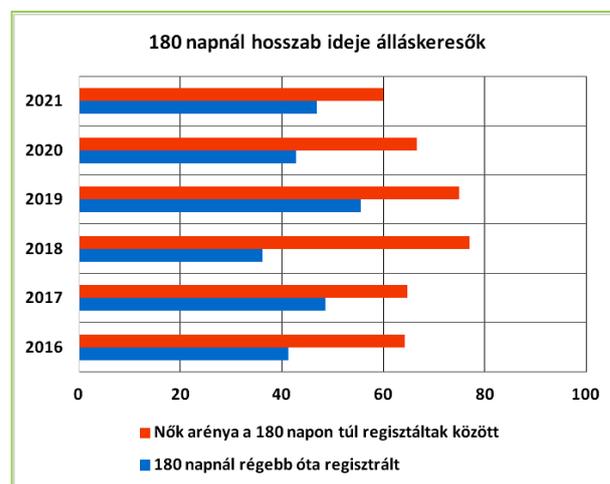

A diagram értékei is egyértelműen mutatják az álláskereső arányának évről évre bekövetkezett folyamatos csökkenését, továbbá az is látható, hogy a nemek arányában a vizsgált hat év többségében – bár nem számottevő módon –, a nők valamivel magasabban reprezentáltak ebben a kategóriában. Tehát a nők fokozottabban veszélyeztetett helyzetben vannak a munkanélküliség tekintetében a településen, kevésbé hatékony a munkaerő-piaci változásokhoz való alkalmazkodásuk.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél
	%	%
2016	41,18	64,29
2017	48,57	64,71
2018	36,11	76,92
2019	55,56	75,00
2020	42,86	66,67
2021	46,88	60,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós munkanélküliek aránya nem változott érdemben az elmúlt időszakban. Az elmúlt öt évben munkanélküliek fele tartozott ebbe a csoportba.

A 180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek csoportjában a nők aránya 2019-ben volt a legmagasabb, amikor a tartósan munka nélkül lévők háromnegyed része nő volt.

Az elmúlt években csökkent a munkanélküliek száma és aránya is, amely 5% alatti mindkét nemnél. Azok számára, akik nem könnyen tudják biztosítani a rendszeres munkajövedelemhez való hozzájutást, szükséges megerősíteni a munkavállalást elősegítő programokban való részvételt, és az ezekkel kapcsolatos fontos információk, lehetőségek elérését.

Országos viszonylatban is többségben vannak a nők a munkanélküliek között, ha nem is számottevő mértékben. A férfiakat alacsonyabb munkanélküliségi ráta jellemezi, mint a nőket. Hazánkban ugyanis a gyermekvállaláshoz kötődő ellátások európai összehasonlításban relatíve hosszú idő távolmaradást tesznek lehetővé a nők számára a gyermek születését követően. Ehhez járul hozzá, hogy a munkába való visszatérést a családi és munkahelyi kötöttségek összeegyeztetését segítő intézmények hazánkban nem igazán elterjedtek (pl. a részmunkaidős foglalkoztatás lehetősége, távmunka lehetősége, munkahelyi bölcsőde).

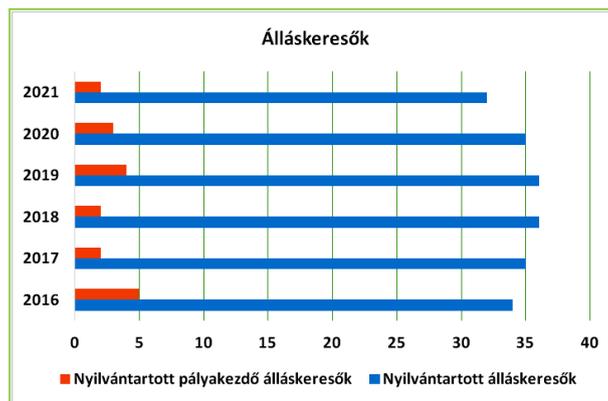
A fiatalok foglalkoztatását az önkormányzat saját hatáskörben csak a közfoglalkoztatási programokon keresztül tudja segíteni. A pályakezdő álláskereső aránya 2012 után folyamatosan 3% alatt van a 18-29 évesek között, ami kedvező abból a szempontból, hogy nagyon kevés fiatal kerül munkanélküli státuszba Iszkaszentgyörgyön. Kis létszámú csoportról beszélünk, ami 2-7 fő között mozgott az elmúlt öt év alatt. A nemek aránya összességében itt inkább kiegyenlítettnek mondható. A hat évből kettőben a nők száma volt magasabb, háromban a férfiaké, egy évben pedig egyenlő volt a megoszlás.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláske- resők száma (Fő)	Nyilvántartott pálya- kezdő álláskeresők száma (Fő)
2016	34	5
2017	35	2
2018	36	2
2019	36	4
2020	35	3
2021	32	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diagram adataiból látható, hogy a településen a pályakezdő munkanélküliek száma 10 fő alatti létszámot tesz ki. Az önkormányzatnak nincs konkrét adatgyűjtése arról, hogy a pályakezdő munkanélküliek milyen iskolai végzettséggel, kompetenciákkal illetve érdeklődéssel rendelkeznek. A pályakezdő fiatalok esetében a legcélravezetőbb segítség az elsődleges munkaerőpiacra történő bejutás, és a munkatapasztalat megszerzésének támogatása.

5.1.2 Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Általános tapasztalat, hogy a munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Keresni kell azokat a lehetőségeket, amelyek ebbe az irányba ösztönözhetik a településen élő nőket.

5.1.3 Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Általános törvényszerűség, hogy az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők munkaerő-piaci hátrányban vannak a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőkkel szemben. Az alacsony végzettségűek munkaerő-piaci helyzetét olyan támogatott felnőttképzésben való részvétel lehetősége javítaná a leginkább, amely figyelembe veszi a település munkáltatóinak és lakosságának jellegzetességeit is.

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Szűkebb az a foglalkozási kör, amelyben képzettség nélkül érvényesülhetnek. Ebben talán az eltérő fizikai testfelépítés és a fizikai erőnlét, igénybevétel is szerepet játszhat. Fizikumuknál fogva a férfiak nagyobb valószínűséggel tudnak elvállalni képesítést nem igénylő, mezőgazdasági idénymunkákat vagy nagyobb megterheléssel járó ipari tevékenységeket is.

5.1.4 Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Kifejezetten a településre vonatkoztatva nincsenek adataink ebben a témakörben, azonban a helyzet az országos viszonylattól valószínűleg itt sem tér el. A női munkavállalók 2011-ben a férfiak kereseti átlagának mintegy 85%-át keresték. Bár az adatok lassú javulást mutatnak, azért még messze van a kívánt egyenlőség ezen a téren.

A PwC (PricewaterhouseCoopers Kft. – üzleti tanácsadó cég) 2017. februári tanulmányában vizsgálta a férfiak és nők közötti fizetésbeli különbségeket az OECD országokban. A tanulmány szerint napjainkban a legtöbb országban még mindig kevesebbet keresnek a nők, mint a férfiak. Az OECD országokban egy átlagos dolgozó nő 16%-kal kevesebbet keres, mint az azonos pozíciójú férfi kollégája. Hazánk körülbelül a középmezőnyben helyezkedik el „a nemek közötti bérszakadék” alapján felállított rangsorban: 35 tagállamból 2014-ben a 20., 2015-ben pedig a 18. helyen álltunk. A felmérés szerint a jelenlegi folyamatokat figyelembe véve a legtöbb országban 50 éven belül fog eltűnni a nemek közti bérkülönbség. Magyarországon a nők és férfiak fizetésének kiegyenlítését 2102-re jósolják, ami még 83 év. Tehát még hosszú út áll előttünk.

A VERSENYSZFÉRA KERESETI ÁTLAGAI |

állománycsoportonként és nemenként, forintban, 2016

	Férfiak	Nők
Magasabb vezetők	657 053	578 443
Vezető beosztású alkalmazottak	865 340	699 807
Termelésirányítók	486 592	404 551
Középfokú végzettségű ügyintézők	290 399	237 542
Felsőfokú végzettségű ügyintézők	520 204	411 340
Ügyviteli alkalmazottak	286 715	224 528
Segéd munkások	165 757	155 446
Betanított munkások	202 277	174 192
Szakmunkások	225 407	172 621
Mesterek	326 799	284 413

Forrás: Forrás: NFSZ

Tény, hogy a női foglalkoztatottak nagyobb számban dolgoznak azokban az ágazatokban, foglalkozásokban, amelyek piaci helyzete, megítélése rosszabb, így az ezekben az ágazatokban elért átlagkeresetek is alacsonyabbak. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyermekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

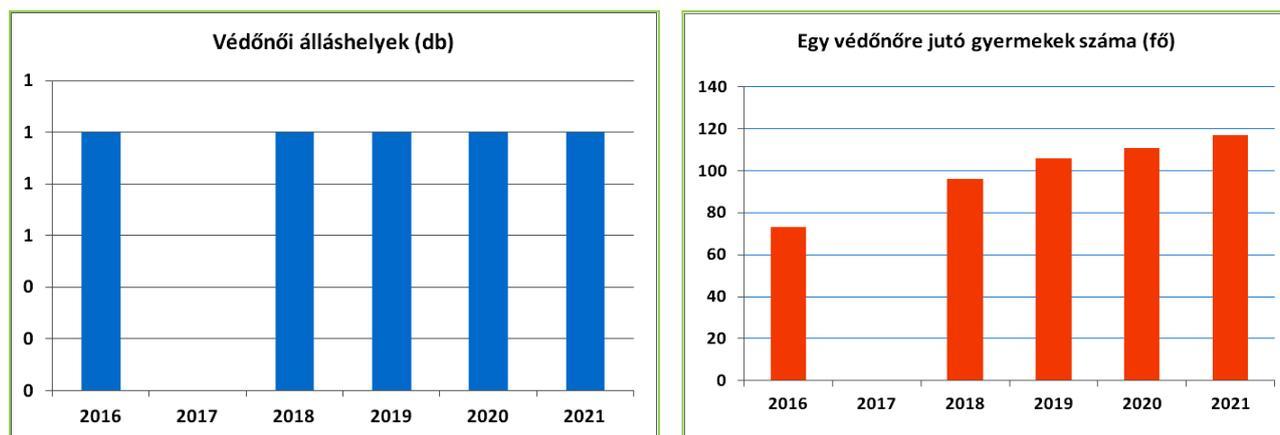
A településen egy óvoda működik, férőhelyhiány nem mutatkozik, a nyitva tartás igyekszik alkalmazkodni a szülők igényeihez, bölcsőde még nincs a településen, de a tervek között szerepel ennek beindítása a közeljövőben. Családi napköziről, családbarát munkahelyi megoldásokról, rugalmas munkaidőkezdésről nincs tudomásunk.

A védőnő által ellátott települések: Iszkaszentgyörgy és Bakonykúti. Településünkön keddi napokon csecsemő és kisgyermek tanácsadás, valamint várandós tanácsadás is biztosított. Iszkaszentgyörgyön vegyes körzet működik, ami azt jelenti, hogy a védőnő nemcsak ezeket az alapfeladatokat látja el, hanem ezen felül iskola-egészségügyi feladatok is tartoznak hozzá. Betöltetlen védőnői álláshely nincsen.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (db)	0-3 év közötti gyermekek száma (fő)	Átlagos gyermekszám védőnőnként (fő)
2016	1	73	73
2017	0	88	0
2018	1	96	96
2019	1	106	106
2020	1	111	111
2021	1	117	117

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma az elmúlt 6 évben hozzávetőleg azonos szinten alakult. Azonban összességében elég nagy leterheltséget jelent a védőnő számára ez a gyermeklétszám tekintetbe véve, hogy Bakonykútiban is ellátja ugyanezeket a feladatokat.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel főként ők látják el a gyermekeket és az időseket. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A helyi óvoda és az iskola egyaránt egész napos ellátást nyújt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat munkájában jelenik meg. A védőnő tevékenységének alapelve a megelőzés. Munkájában tükröződik a gyógyító-megelőző szemlélet egysége, ami jelenti a terhesség, a csecsemő-gyermekkor zavartalan egészségügyi feltételeinek biztosítását, másrészt a terhességi, csecsemő-gyermekkorai megbetegedések, egészségi károsodások megelőzésében és leküzdésében való részvételt. Ezen gyógyító-megelőző tevékenység alapvető módszere a gondozás.

A védőnő a házi gyermekorvosok munkatársa. A védőnő nővédelmi és terhesgondozási munkáját az ezen feladatokat ellátó szakorvos irányítja és ellenőrzi.

A védőnő feladatai:

- nővédelem,
- várandós anyák gondozása,
- gyermekágyas anyák gondozása,
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása,
- tanköteles gyermekek gondozása,
- családgondozás,
- a családok megőrzésére, segítésére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

A nővédelem területén a védőnő:

- közreműködik az egészségnevelésben,
- tanácsot ad a családtervezéssel kapcsolatban,
- segíti a nők anyaságra való felkészülését.

A védőnő a gyermekágyas, szoptató anyák gondozását mindenkori állapotuknak és szükségletüknek megfelelően végzi.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő. A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek/háziorvossal.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer, és a súlyos bántalmazás hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik. Legközelebbi anyaoththon Székesfehérvárott és Veszprémben található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A 6 fős képviselő-testületben, jelenleg 1 hölgy van. Az önkormányzatnál dolgozók esetében ez az arányszám a nők esetében magasabb, mivel ott néhány férfi kivételével csak nők dolgoznak, ami a munka jellegéből is adódik.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos megkülönböztetés a munka területén számos dimenzióban megfigyelhető, de ezek közül az egyik a nőkkel szembeni diszkrimináció.	Tájékoztatás, esetleges továbbképzések, közfoglalkoztatás. Az önkormányzat égisze alatt megvalósuló foglalkoztatásban az esélyegyenlőség elvű foglalkoztatás megvalósítsa.
Kapacitáshiány figyelhető meg a 0-3 év közötti gyermekek napközbeni fejlesztő célú ellátásában.	Bölcsődei férőhelyek létesítése.
A munkavégző képesség megőrzésében és betegség esetén történő helyreállításában a megelőzésnek és az egészségügyi ellátásnak fontos szerepe van. Ezen a területen még bőven van előrelépési lehetőség.	Az IKSZT infrastruktúrájára alapozott egészségvédő, megelőző és szemléletformáló rendezvények szervezése.
Gyermekek családjainak segítése.	Baba-mama börze.

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

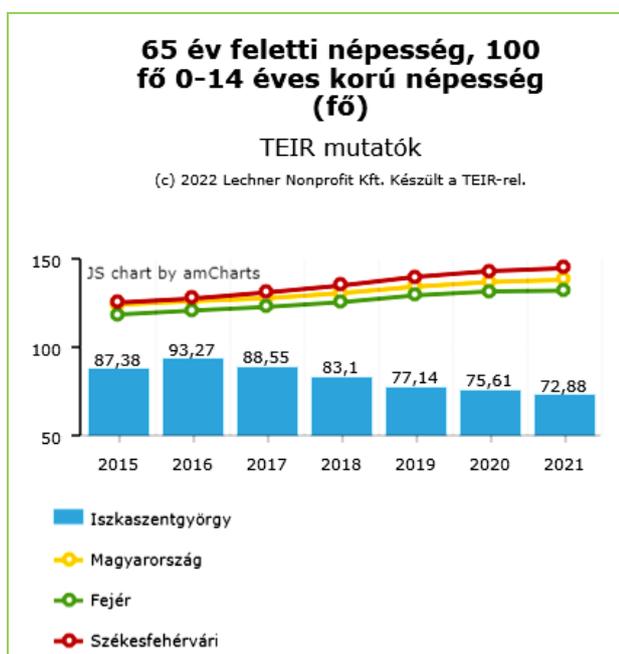
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja, amely egyben jövőbeni demográfiai tendenciákat is előre vetít.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2016	291	312	93,27%
2017	294	332	88,55%
2018	295	355	83,10%
2019	297	385	77,14%
2020	310	410	75,61%
2021	309	424	72,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség idősödése országosan jellemző, hosszú távú trend Magyarországon. Ez a demográfiai jelenség Iszkaszentgyörgy községben nem mutatható ki. Az adatok alapján megállapítható, hogy a népesség korösszetétele az országos folyamatokkal ellentétes irányú a településen. Iszkaszentgyörgy korösszetétele fiatalodik, folyamatosan nő a 0-14 éves korosztály aránya a 65 év feletti korcsoporthoz viszonyítva.

Az elmúlt öt éves periódusban a vándorlási különbség pozitív eredményű volt, vagyis kevesebben költöztek el a településről, mint ahányan betelepültek Iszkaszentgyörgyre. A beköltözők növekvő létszáma és a születések számának kedvező növekedése két olyan egymás hatását felerősítő társadalmi mutató, amely alapján valószínűsíthető, hogy Iszkaszentgyörgy népesség rövid- és középtávon továbbra is növekedni fog a következő időszakban.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó nyugdíjzolgáltatások:

- **saját jogú nyugdíj**
  - öregségi nyugdíj
- **hozzátartozói nyugdíj**
  - özvegyi nyugdíj,

- árvaellátás,
- szülői nyugdíj,
- baleseti hozzátartozói nyugellátás,
- özvegyi járadék.

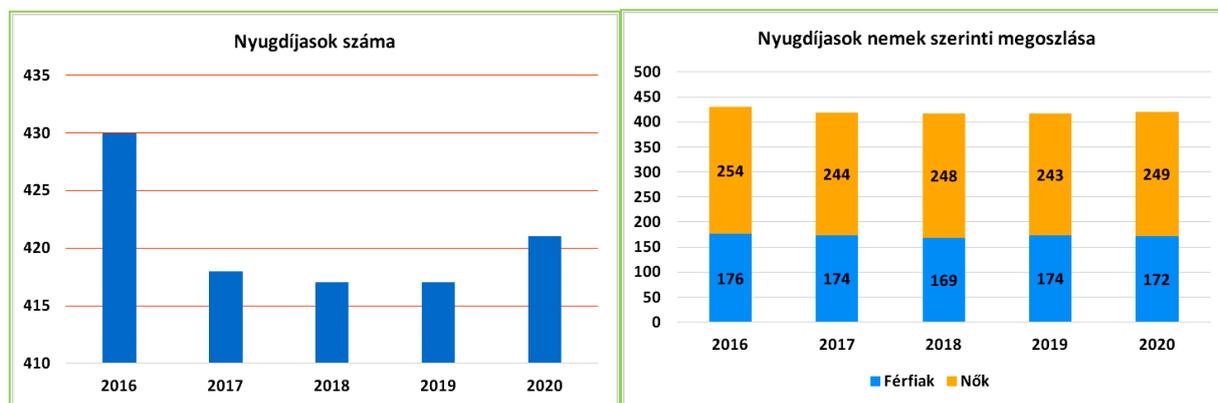
A településen élő nyugdíjasok számát a következő táblázat mutatja be:

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	176	254	430
2017	174	244	418
2018	169	248	417
2019	174	243	417
2020	172	249	421
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Jól látható, hogy településünkön a nyugdíjas, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma az utóbbi 10 évben összességében némileg csökkent. A nemek aránya vonatkozásában a nyugdíjas férfiak száma általában jelentősen alacsonyabb a nőknél, az utóbbi tíz évben egyszer sem emelkedett 200 fölé a számuk, míg a nőknél a legkisebb érték is jóval e fölött van. Ez az országos adatoknak megfelelő, hiszen a férfiak születéskor várható átlagos élettartama alacsonyabb a nőknél.

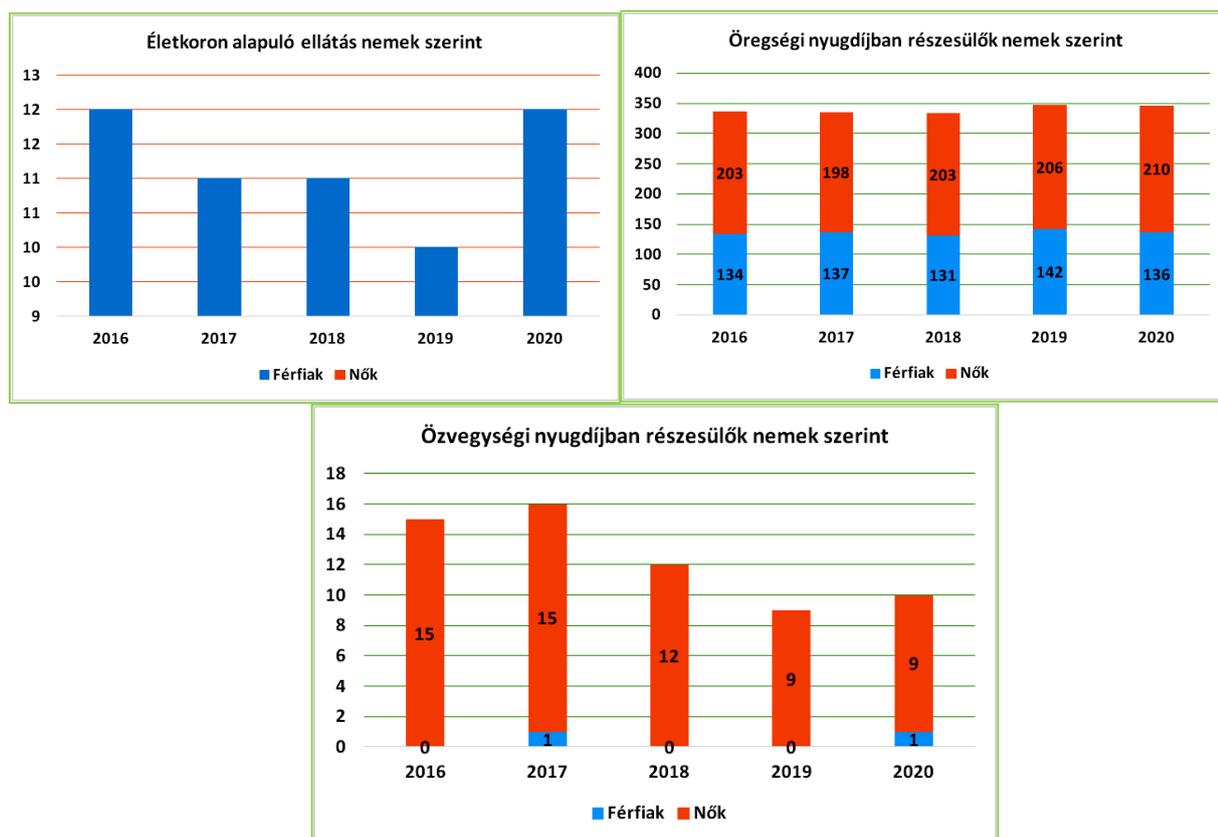
Az **időskorúak járadéka**, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. Az időskorúak járadéka azon nyugdíjkorhatárt elérő személyek számára biztosít szociális alapú támogatást, akik nem szereztek jogosultságot egyetlen jogcímen sem nyugdíjra, vagy annak összege alacsony és kiegészítésre van lehetőség a család jövedelme alapján. E támogatási forma csekély létbiztonságot nyújt. Iszkaszentgyörgyön ilyen ellátási formában egy lakos sem részesül.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2016	12	0	134	203	0	15	n.a.
2017	11	0	137	198	1	15	0
2018	11	0	131	203	0	12	0
2019	10	0	142	206	0	9	0
2020	12	0	136	210	1	9	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A munkaerő-piaci folyamatok települési szinten nehezen tervezhetőek közép vagy hosszú távon. A jogszabályi, gazdasági környezet nagymértékben befolyásolja a foglalkoztatással kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói terheket, ösztönző kedvezményeket, vagy keresetet pótló juttatásokat, ellátásokat, a munkavégzés feltételrendszerét.

6.2.1 Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Ma Magyarországon az 55-64 éves korosztályba tartozók nagyjából 50 százalékának van állása, vagyis mintegy 672 ezer embernek. Ez jóval elmarad az uniós átlagtól. A 60-64 éves korosztálynak pedig negyede sem dolgozik Magyarországon.

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettek) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerőpiacon.

Iszkaszentgyörgyön viszonylag alacsony az 55 év feletti álláskeresők száma, és nagyjából azonos szinten mozog. A tartós munkanélküliek száma is hasonlóan alakul, 2012 óta csökkenés tapasztalható. Ez azt igazolja, hogy a településen kedvező munkaerő-piaci folyamatok érvényesülnek, amelyben az idősebb korosztály is megtalálja a helyét.

A regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti adatainak idősoros elemzéséből megállapítható, hogy lényegében minden korcsoportban csökkent a munkanélküliek száma az elmúlt hat éves periódusban. Az egyetlen kivétel ez alól az 59 év feletti korcsoport, amely a 2016-os évhez képest csökkenés helyett inkább emelkedett (3-ról 8 főre). Ez jelzi az idősebb korosztály kiszolgáltatottabb munkaerő-piaci helyzetét, amit a védett kor intézményének leépítése tovább fokozhat, miközben a nyugdíjkorhatár egyre inkább kitolódik.

6.2. számú táblázat – Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	34	35	36	36	35	32
41-45 év	Fő	3,00	2,00	3,00	1,00	2,00	5,00
	%	8,82%	5,71%	8,33%	2,78%	5,71%	15,63%
46-50 év	Fő	4,00	2,00	4,00	5,00	5,00	2,00
	%	11,76%	5,71%	11,11%	13,89%	14,29%	6,25%
51-55 év	Fő	4,00	6,00	0,00	3,00	0,00	6,00
	%	11,76%	17,14%	0,00%	8,33%	0,00%	18,75%
56-60 év	Fő	6,00	3,00	1,00	1,00	5,00	2,00
	%	17,65%	8,57%	2,78%	2,78%	14,29%	6,25%
61 éves, vagy afeletti	Fő	3,00	9,00	11,00	12,00	10,00	8,00
	%	8,82%	25,71%	30,56%	33,33%	28,57%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általában az életkor előrehaladtával egyre kisebb a munkavállalás esélye még akkor is, ha az általános munkanélküliségi arányok javulnak. A munkaerő-kínálatból az idősebb korosztályokat hátrébb sorolják a felvétel során. Kifejezett támogatásokkal, célzott kedvezményekkel, programokkal lehet csak ezen a piaci „törvényszerűsége” változtatni.

6.2.2 Tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Iszkaszentgyörgyön nem jellemző, hogy az idősek és a nyugdíjasok még ebben a korban is munkát keresnek, esetleg munkába állnak. A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző, ennek oka, hogy a „life long learning” szemlélet akkor jelent meg a társadalomban, mikor a mostani

60 éves korosztály már az akkori szabályok alapján a nyugdíjas éveire készült. A tevékenyebb nyugdíjasok is inkább kötetlenebb formában „dolgoznak” – az egyes kreatív műhelyekben (foltvarró kör, kötőkör) vállalnak szerepet, programokat, fellépéseket szerveznek társaiknak, a közösségnek.

6.2.3 Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősebb korosztály esetében általában látványosabb a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélyeik rosszabbak, a létszámleépítés is hamarabb eléri őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1 Idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az önkormányzat kötelező feladatákként önállóan biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. A településen élő idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosított. A 2008 óta működő tanyagondnoki szolgálattal a háziorvoshoz, illetve egyéb városi egészségügyi intézményekbe való eljutásuk.

A településen a háziorvosi ellátás heti öt alkalommal biztosított, egyéb esetben ügyelet Székesfehérváron található. Minden héten egy alkalommal vérvételi lehetőség is van a háziorvosi rendelőben, valamint hetente reumatológia szakrendelést is biztosít az önkormányzat, amit általában az idősebb korosztály vesz igénybe. Minden rendelés, szakrendelés akadálymentesített rendelőben történik.

A szociális alapszolgáltatási feladatokat 1 fő családgondozó és 3 szociális gondozó közreműködésével látják el. Az önkormányzat szociális rendelete szerint az idősek számára biztosított az étkeztetés és a házi segítségnyújtás.

Étkeztetés

A szociális étkeztetés a személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátási forma. Keretében a szociálisan rászorultak részére főétkezésként legalább napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani. Étkeztetésben kell részesíteni azt az igénylőt és családját is, aki egészségi állapota, szociális helyzete miatt nem képes az étkezéssel más módon gondoskodni.

Házi segítségnyújtás

Az ellátás keretében elsősorban azokról az időskorú személyekről kell gondoskodni, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Az önálló életvitel és az egészséges személyiség szerkezet fenntartása komplex szociális gondozás nyújtását követeli meg. A település vonatkozásában a házi segítségnyújtás továbbfejlesztése és a rászorulóknak igényei szerinti biztosítása indokolt.

Családsegítés

A családsegítő szolgáltatásban nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás – a szociális munka eszközeinek felhasználásával –, hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

A családsegítő szolgáltatás személyes segítségnyújtás a működési területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, vagy krízishelyzetbe került személyeknek, családoknak. Célja a krízishelyzetekhez vezető okok feltárása, megelőzése, az egyének, családok önállóságának és életvezetési képességének megőrzése.

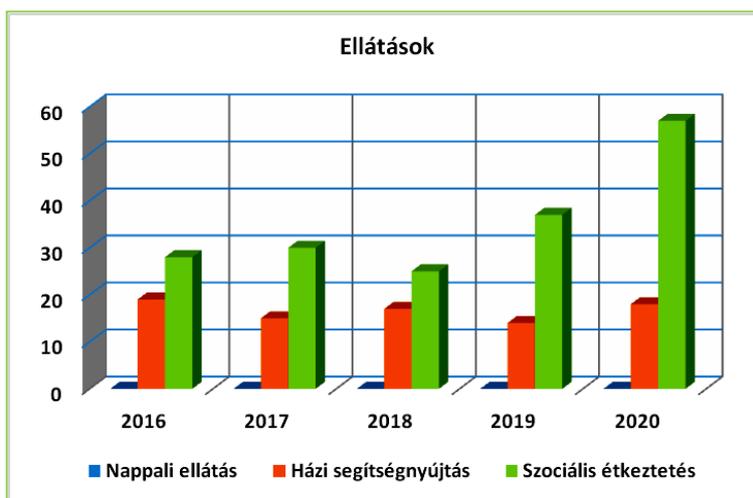
A szűkebb, tágabb környezetnek, a társadalomnak feltétlenül szüksége van az egyénre és a munkájára, az egyének pedig a társadalom nyújtotta biztonságra és szolidaritásra. A családsegítő szolgáltatás ezt a viszonyrendszert igyekszik erősíteni.

A településen a 65 év feletti lakosság létszáma hosszabb ideje stagnál, nem mutat lényeges létszám-ingadozást. 2018 év végéig az idősebb népesség számára nyújtott nappali ellátások igénybevételében sem mutatkoztak változások. A koronavírus járvány idején azonban változás következett be. A 2019-es évtől megemelkedett a szociális étkeztetés igénybe vevő ellátottak száma. Az ellátást igénybe vevők száma két év alatt megduplázódott.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2016	291	0	19	28
2017	294	0	15	30
2018	295	0	17	25
2019	297	0	14	37
2020	310	0	18	57
2021	309	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2 Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen szerepet vállalnak az idősebb korosztályba tartozó lakosok is az egyes kézműves klubok (Foltvarró Klub, Kötő-kör), illetve a Népdal-kör rendszeres alkalmain, ahol lehetőség van a generációk közötti együttműködésre, a tudás átadására és a hagyományok ápolására, valamint az aktív kikapcsolódásra, hasznos szabadidő eltöltésére. Az itt készült kézműves munkák, tárgyak kiállítások és ajándékozás céljait is szolgálják. A kézműves programokban jellemzően inkább a hölgyek vesznek részt, hiszen ez a fajta tevékenység többségében őket vonzza leginkább.

A könyvtárban elérhető kulturális lehetőségek és az IKSZT programok, rendezvények minden korosztály számára akadálymentesen elérhetők.

6.3.3 Idősek informatikai jártassága

Az idős emberek egyre inkább igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. Nehézséget okoz az idősek számára, hogy nem elérhetőek olyan speciális, a korosztály igényeire szabott informatikai képzések, ahol tudásukat fejleszteni tudnák.

Az IKSZT munkatársai Európai Unió pályázatok segítségével segítik a nyugdíjasokat, időseket a számítógép alapkezelésének elsajátításában, amire a jövőben is pályázni fognak. A könyvtárban lehetőség van ingyenes internethasználatra, az ott dolgozók segítenek az időseknek megtanulni a számítógép kezelését. Az elmúlt években is voltak már ezt célzó EU-s pályázati lehetőségek is, amit az idősek kellő létszámban ki is használtak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb korosztály tagjai szívesen vesznek részt a helyi szervezett programokon, minden évben aktív részesei, fellépői az Idősek Napjának rendezvényén, ahol kellemes órákat tölthetnek együtt.

Közösségi programként minden év októberében megszervezésre kerül az Idősek napján, a 60 év feletti lakosok részére. Ebéd és zenés est várja az érdeklődőket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az életkor előrehaladtával az egészségügyi kockázatok nőnek, ezért az egészségmegőrzésre fordított időt növelni kell, és az ehhez szükséges támogatást is meg kell adni, aki erre rászorul.	Előadások szervezése, egészségügyi mérések megszervezése, tanácsadás, kortárs közösségek fejlesztése és támogatása.
Idősök informatikai jártasságának szélesebb körben történő megismertetése.	További EU-s források felkutatása, képzések szervezése partner szervezetek bevonásával.
Az idősök számára kiemelt fontosságú a szubjektív biztonságérzet erősítése.	Fokozottabb polgári, rendőri jelenlét a településen. A közösség figyelméről és támogatásáról szóló megerősítések.
Diétás étkezési lehetőség hiánya.	Házi segítségnyújtás, étkeztetés kiszélesítése.
Az idősebb lakosok számára több helyben elérhető integrációs szolgáltatás szükséges, az izoláció elkerülése érdekében.	Idősök nappali ellátásának megszervezése folyamatban van.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról alapján fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló **2007. évi XCII. törvény 1. cikk** szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

2. cikk: A „fogyatékossgal alapján történő hátrányos megkülönböztetés” a fogyatékossgal alapuló bármilyen különbségtételt, kizárást vagy korlátozást jelent, amelynek célja vagy hatása valamennyi emberi jog és alapvető szabadság másokkal azonos alapon történő elismerésének, élvezetének vagy gyakorlásának csorbítása vagy semmibe vétele a politikai, a gazdasági, a szociális, a kulturális, a civil élet terén, vagy bármely egyéb területen. Ez a hátrányos megkülönböztetés minden formáját magában foglalja, egyebek között az ésszerű alkalmazkodás megtagadását.

Az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását.

„Egyetemes tervezés”-en a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás, vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a fogyatékossgal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.

3. cikk: Általános alapelvek

- a) a veleszületett méltóság, az egyéni autonómia tisztelete, beleértve a saját döntés meghozatalának szabadságát és a személyek függetlenségét;
- b) a hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség;
- c) teljes és hatékony társadalmi részvétel és befogadás;
- d) a fogyatékossgal élő személyek különbözőségének tisztelete és elfogadásuk az emberi sokszínűség, valamint az emberiség részeként;
- e) esélyegyenlőség;
- f) hozzáférhetőség;
- g) a nők és férfiak közötti egyenlőség;

h) a fogyatékossgal élő gyermekek formálódó képességeinek tisztelete, és a fogyatékossgal élő gyermekek identitásuk megőrzéséhez fűződő jogának tiszteletben tartása.

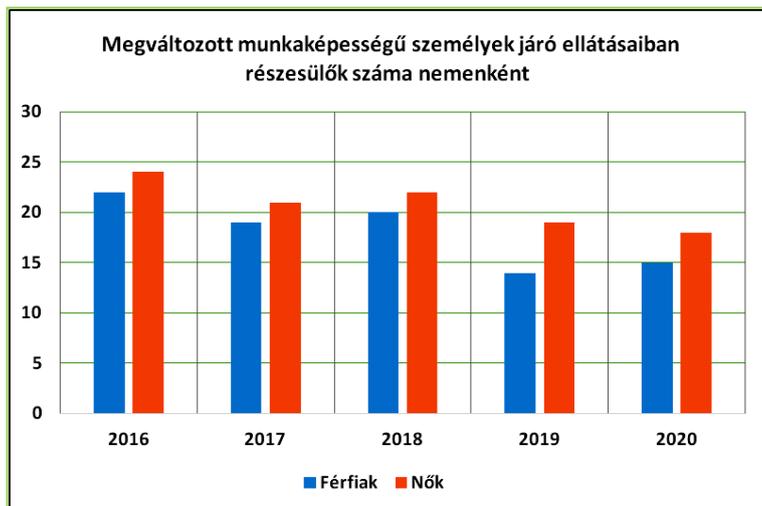
4. cikk: Általános kötelezettségek

A részes államok kötelezettséget vállalnak arra, hogy biztosítják és elősegítik valamennyi alapvető emberi jog és szabadság teljes megvalósulását valamennyi fogyatékossgal élő személy számára, a fogyatékossgal alapján történő bármiféle hátrányos megkülönböztetés nélkül.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő nők száma (fő)	Összesen	Állandó népességen belüli arányuk
2016	22	24	46	2,21%
2017	19	21	40	1,89%
2018	20	22	42	1,93%
2019	14	19	33	1,49%
2020	15	18	33	1,47%
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó lakosok közül a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők aránya a kezdeti 2,21%-ról fokozatosan 1,47%-ra csökkent az elmúlt hat évben. Közöttük a nők száma folyamatosan magasabb és kisebb ütemben is csökken, mint a férfiaké.

A településen nappali ellátásban részesülő fogyatékossgal élő személyek nincsenek.

7.1.1 Fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A fogyatékossgal élők saját lakókörnyezetükben élnek, intézményes ellátási formára eddig nem jelentkezett igény a településen. Az idősök nappali ellátását biztosító intézményben igyekszünk majd lehetőséget teremteni arra, hogy ha a későbbiekben felmerül ilyen igény, akkor erre megfelelő módon megoldást találjunk. Jelenleg nem tudunk ilyen szükségletéről, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott. Szükség esetén a megyeszékhelyen is elérhető közelségben vehetők igénybe ilyen jellegű speciális szolgáltatások (nappali ellátás, lakóotthon).

7.1.2 Munkavállalást segítő lehetőségek

Helyben nincs példa arra, hogy fogyatékossgal élőket foglalkoztatna valamelyik intézmény, vagy vállalkozó. Számuk a népességen belül 1-2%, ezért főként eseti jellegűek és személyes kapcsolatokon alapulnak a munkavállalást segítő lehetőségek.

7.1.3 Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem fordult elő és az önkormányzat olyan gyakorlatot kíván folytatni a foglalkoztatás területén, amellyel pozitív példát tud mutatni a helyi munkaerőpiacon.

7.1.4 Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre. A fogyatékkal élők jelenleg az Európai Közösség lakosságának 15%-át képviselik. E népes csoport tagjai ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint bármely más európai polgár. Az EU felismerte: a fogyatékkal élők jogainak biztosítása csak úgy lehetséges, ha kiemelt figyelemmel kezeljük az őket érintő sokrétű problémákat.

Az elsődleges cél, hogy a fogyatékkal élők betölthessék állampolgári szerepüket, és elláthassák az ehhez kapcsolódó feladatokat. Hasonlóan fontos, hogy döntési lehetőségeikben, életük irányításában ugyanakkora szabadságot élvezhessenek, mint nem fogyatékos társaik.

Célul kell kitűzni a társadalmi befogadás és az egyenlő bánásmód biztosítását helyi szinten is. Ebből fakadóan a közösség egyik fő törekvése, hogy minden rászoruló számára rendelkezésre álljon a tartós ápolás és a támogató szolgáltatások igénybevételének lehetősége. Ezen felül nagy figyelmet kell fordítani a fogyatékossgal jelentette terhek csökkentésére, a fogyatékossgal szociális és gazdasági következményeinek enyhítésére, valamint az egészségügyi egyenlőtlenségek kiküszöbölésére.

Településünkön biztosított a fogyatékos személyek orvoshoz, más egészségügyi intézményekhez való eljuttatása a tanyagondnoki szolgálat kisbuszával.

Kifejezetten fogyatékos személyekkel foglalkozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmény, illetve lakóotthon a településen nincsen.

A fogyatékkal élők helyben való foglalkoztatása, munkahelyek hiányában nem megoldott, legfeljebb a közfoglalkoztatás keretein belül tud az önkormányzat munkát biztosítani számukra.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható szociális alapszolgáltatások közül:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, támogatott lakhatás, egyéb speciális szociális intézmény a településen nincs.

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 2017. november 1-től beolvadt a Magyar Államkincstárba. A fogyatékosági támogatással, családi pótlékkal, gyermekgondozási támogatással, anyasági támogatással, valamint nemzetközi családi ellátással kapcsolatos hatáskörébe utalt feladatok tekintetében a továbbiakban a Magyar Államkincstár jár el. Ezen ellátások folyósítása a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságától történik, azonban az ellátásokkal összefüggő változásokat, módosításokat továbbra is a családtámogatási feladatkörrel megbízott járási hivatalok intézik.

A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátását, kedvezményeit magasabb szintű jogszabályok szabályozzák. **Ilyen támogatások:** magasabb összegű családi pótlék, adókedvezmény/személyi kedvezmény, fogyatékosági támogatás, mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványa, közlekedési támogatás súlyos mozgáskorlátozottak részére, személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatás, akadálymentesítési támogatás, ápolási díj, közgyógyellátás.

Helyi szinten a fogyatékkal élők az 1991. évi LXXXII. Tv. 5. §. f) pontja alapján kapnak kedvezményt gépjármű adómentességre, mely kimondja, hogy „a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékosággal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékosággal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab – 100 kW teljesítményt meg nem haladó, nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsis személyszállító szolgáltatásra használt – személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint/adóév erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár”.

Az önkormányzat ezektől eltérő megkülönböztető helyi önkormányzati támogatást fogyatékkal élő személyek számára nem biztosít.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

7.3.1 Egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz történő hozzáférés lehetősége mindenki számára adott településünkön. Az orvosi rendelő, a védőnői és a fogorvosi rendelő akadálymentes, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a fogyatékkal élők is igénybe tudják venni az egészségügyi ellátásokat. Minden héten egy alkalommal vérvételi lehetőség is van a háziorvosi rendelőben. A községben gyógyszerár is található, amelynek nyitva tartása igazodik a háziorvosi rendeléshez. A helyi óvodában, illetve az iskolában az arra rászoruló gyermekek részére lehetőséget biztosítanak külön fejlesztő és rehabilitációs ellátásra is. Kifejezetten fogyatékos személyekkel foglalkozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmény, illetve lakóotthon a településen nincsen.

7.3.2 Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

Már évek óta megvalósult az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése is, a hivatalban külön ügyfélfogadó helyiség áll rendelkezésre a mozgáskorlátozott személyek részére. A bejáratnál braille írásos tájékoztató tábla található az ügyintézés megkönnyítése érdekében a vakok és gyengén látók részére.

A település önkormányzati tulajdonában lévő középületek, önkormányzati hivatal, orvosi rendelő, fogorvosi rendelő, védőnői rendelő, illetve az IKSZT épületénél, a könyvtárnál is már megoldott az akadálymentesítés.

7.3.3 Közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az előző pontban felsorolt önkormányzati tulajdonú épületekbe a mozgásukban akadályozottak és a látássérült emberek bejutása megoldott, ilyen módon az ott szervezett közszolgáltatások, kulturális és sportprogramok elérhetők számukra. Az üzletek, illetve postahivatal esetében ugyanez nem mondható el. A lakóépületek akadálymentesítésére általában csak akkor kerül sor, ha van nehezen mozgó, vagy gyengén látó családtag. A más településeken nyújtott közszolgáltatások elérésére közösségi megoldások nem alakultak ki, csupán egyéni szervezés alapján van lehetőség.

Intézmények		Akadálymentesítés								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak számára mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Oktatási intézmények	alapfok	nem	igen	igen	igen	nem	igen	nem	nem	nem
	középfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	járóbeteg szakellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	alpellátás	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Kulturális, művelődési intézmények	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Önkormányzati, közigazgatási intézmény	nem	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem	nem
Igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség	nem	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Szociális ellátást nyújtó intézmények	nem	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem

7.3.4 Munkahelyek akadálymentesítettsége

A hatályos jogszabályoknak megfelelően az új beruházások és felújítások akadálymentesített környezet biztosításával történnek. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feltétel az akadálymentesítettség, amelynek betartása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A településen a munkahelyek akadálymentesítése még nem megoldott, ez a munkáltató feladata lenne az adott telepen (pl. Városkapu Üzletközpont).

7.3.5 Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Közterületek, parkok akadálymentesítése részben megoldott, de a jövőben az önkormányzat törekszik arra, hogy a hiányzó területek is megfelelő minősítést kapjanak.

7.3.6-7 Fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások és előnyben részesítés

A településen speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye nincs, mivel nagyszámú igény ezekre nem jelentkezett eddig. Plusz hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások a releváns jogszabályokban meghatározottakon felül nem nyújt a település.

7.4 Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgal élő személyek száma nagyon kevés, a megváltozott munkaképességű személyek aránya 2% körüli a településen. Minden fejlesztés vagy program megvalósítása során törekszünk arra, hogy az akadálymentesség biztosított legyen, és mindenki igénybe tudja venni a szolgáltatásokat, állapotától függetlenül.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a fel számolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élőek szempontjából fokozottan jelen lévő problémák nincsenek a településen, az akadálymentesség általános és országosan is jellemző állapotain kívül. Azonban az általános elfogadást és szemléletformálást, az egyenlő bánásmód, valamint a társadalmi részvételben való aktív inklúziós hozzáállás fenntartását nagyon fontosnak tartjuk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat nem adatgazda a településen fogyatékossgal élő emberek vonatkozásában, ezért hivatalból nincs pontos információ a különböző típusú és súlyosságú fogyatékkal élő emberekről.	Az önkormányzat adatgyűjtéssel nyilvántartást készít, amelyet folyamatosan próbál karbantartani.
Egészséges életmód fenntartása.	Tanácsadás, egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése, előadássorozatok.
Az önellátás saját otthonban történő fenntartásának támogatása.	Házi segítségnyújtás kiszélesítése, a rászorultak feltérképezése, orvoshoz való eljuttatásuk segítése.
A fogyatékos személyekkel szembeni tolerancia tudatos formálása és építése.	Iskolai programokon tájékoztatás, érzékenyítés.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

8.1 Civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése

A településen a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság szívesen vesz részt a szervezett programokon. Ezek a programok minden célcsoport számára elérhetőek, nyilván vannak korosztály specifikus rendezvények, általánosságban a civil szervezeteink a település lakosságának a kulturált szabadidő eltöltését biztosítják. A civil szervezetek évek óta partnerei a helyi önkormányzatnak. Minden szervezet a maga tevékenységi területén több projektet valósított már meg.

Kiemelt célcsoportként elsősorban a fiatalabb korosztályt célozzák meg, talán nekik van erre a legnagyobb szükségük, és legfőképpen őket lehet még érzékenyíteni a településen élés mikéntjére. Többek között felhívni figyelmüket az esélyegyenlőség fontosságára minden területen, elsősorban társaikkal való igazságos bánásmódra.

Az önkormányzat – többek között anyagi lehetőségeihez mérten – támogatja a civil szervezetek munkáját, működését, ami hozzájárul ezen szervezetek működési feltételeinek biztosításához.

8.2 Helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy Iszkaszentgyörgy a jövőben is vonzó település legyen az ide költözni vágyók számára.

A polgármester, a képviselők, civil szervezetek, egyházak és a lakosság kapcsolata összességében sikeresnek értékelhető.

8.3 Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

A tervezési időszakban nem futnak olyan közös projektek a környező településekkel együttműködésben, amelyek ebbe a kategóriába tartoznának. Amennyiben megnyílnak olyan pályázati lehetőségek a társadalmi felzárkózás területén, amelyet települések összefogásával lehet megvalósítani, abban Iszkaszentgyörgy szívesen működik együtt.

8.4 A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen kisebbségi, illetve nemzetiségi önkormányzat nem működik.

8.5 Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi civil szervezetek elsősorban nem szociális területen működnek, ezért csak érzékenyíteni tudják a lakosságot a programjaikon keresztül pl. természetvédelem, szabadidős tevékenység, polgári tevékenység.

8.6 For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A helyi for-profit szervezetek rendszeresen részt vállalnak a település rendezvényein, ezzel segítve az esélyegyenlőséget biztosító programok megvalósítását is.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat Képviselő-testülete, az önkormányzat dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. Helyi Esélyegyenlőségi Program Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzat hivatalos helyiségében, valamint a Községi Könyvtárban bárki számára elérhető, olvasható és véleményezhető.

Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civil szervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A helyzetelemzés során meghatározott esélyegyenlőségi problémákról személyes, egyéni megbeszélés és adategyeztetés történt a tapasztalatok, problémák és lehetséges megoldások tárgyában a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, a védőnővel, a háziorvossal, az iskola és óvoda, valamint a célcsoportokkal kapcsolatos tevékenységet folytató civil szervezetek vezetőivel. Interjúk útján kértünk információt a fogyatékkal élő gyermekeket nevelő szülőktől is. Ezt követően egy közös megbeszélésen ismertettük és egyeztetettük a felsorolt kollégákkal a megállapításokat, valamint az intézkedési tervet (HEP-Fórum).

Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civil szervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzéteszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A teljes körű nyilvánosság biztosítása érdekében a TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit honlapján megjelenteti, ezáltal a programok a közzététel során bárki számára elérhetővé válnak.

Jövőképünk

Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzatának kiemelt fontosságú célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell előnyben részesítést alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a lakosaink közül minél többen válnak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká. További célunk, hogy minden Iszkaszentgyörgyi polgár számára fokozottan érvényesüljön a fizikai infrastruktúra és a szociális szolgáltatások (közszolgáltatások, szociális és közösségi szolgáltatások, stb.) rendszeréhez való minőségileg sokkal jobb hozzáférés. Fontos számunkra, hogy Iszkaszentgyörgy község ne tartozzon a mélyszegénység által sújtott települések közé, és az esetleges mélyszegénységben élők száma tovább csökkenjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek nevelését, oktatását, ezért olyan oktatásra van szükség, amely megalapozza a középfokú, majd a felsőfokú tanulmányokat, hogy azok elvégzésével fiataljaink tisztességes munkát kaphatnak. Településünkön esélyt adunk mindenkinek. A tudás megszerzése, a boldogulás nem múlhat a szülők anyagi helyzetén.

Célunk, hogy a gyermekvállalás egy család számára se jelentsen szegénységi kockázatot.

Iszkaszentgyörgy kiemelt feladata az idősek megbecsülése és biztonságának erősítése.

Településünkön a célunk egy átfogó családtámogatási rendszer működtetése, hogy megkönnyítsük a gyermekvállalást és a gyermeknevelést. A támogatások célzottabbá tétele érdekében többszintű, személyre szabott szociális ellátó rendszert alakítunk ki.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, ők is településünk teljes értékű polgárai. A velük való törődés pedig, emberségünk mércéje. Célunk egy olyan település kialakítása, ahol megteremtjük mindazt, ami kedvező a fogyatékossgal élő embertársainknak, a kismamáknak, a nehezen mozgó időseknek, az egészségügyi problémákkal küzdőknek egyaránt.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sor-száma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határ-ideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartóhatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
0.1.												
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
I.1	A Kormányhivatal I programjának keretében nyári diák munka biztosítása	A fiatal korosztályok számára a település életébe történő bekapcsolódásra lehetőséget biztosítani.	Június és augusztus hónapokban a Kormányhivatal foglalkoztatáspolitikai főosztályán keresztül a környékről toborzott fiatalok foglalkoztatása valósul meg.	A település gazdasági programja, közfoglalkoztatási terve.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A diákok 1 hónapot töltenek a hivatalban az önkormányzat dolgozóiként. Elsődlegesen adminisztrációs vagy szabadidős munkákban, illetve rendezvényszervezési feladatokban segítenek.	Polgármester	Elvégezve, lezárva	Diák munkások száma, a település fiataljainak kb. 20%-a.	Humán: az önkormányzat felelőse, aki koordinálja a diákok feladatait. Technikai: munkaeszközök, feltételek biztosítása.	5 éven keresztül az önkormányzat tartja fenn a program forrásának keretéből, majd önerőből.	nem releváns
I.2	Nyári szünidős napközis tábor gyermekek részére 1	Vannak gyermekek, akik a családjukkal nem jutnak el nyaralni.	Tanítási időn kívül, nyári szünidőben napközbeni ellátást és fejlesztést, foglalkoztatást biztosító tábor szervezése.	A település gazdasági programja.	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti	Szünidőben hétfőtől péntekig napközis jelleggel fejlesztő és szabadidős tábor megszervezése ellátással.	Szociális Alapszolgáltatási Intézk-	Elvégezve, lezárva	Általános iskola diákjainak legalább 30%-a részt vesz	Foglalkoztatást biztosító pedagógusok.	3 éven keresztül az önkormányzat tartja fenn	nem releváns

Intéz-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	hétre		se hétfőtől péntekig.		Stratégia (2007-2032)		mény vezetője		a programokon.		a Szociális Alapszolgálati Intézmény segítségével.	
I.3	Ádventi időszakban kézműves foglalkozások szervezése gyermekes családoknak, szülőknek, nagyszülőknek	A településhez kötődésben fontos szerepe van a lokális rendezvényeken való részvételnek, ezért van szükség kapcsolódási pontok létrehozására a családok számára.	Családok karácsonyi készülődésének támogatása, közösségfejlesztés.	A település gazdasági programja.	MNTFS 2030	IKSZT helyiségében hétfévente, minden korosztály számára nyitott, közös készülődés a karácsonyi ünnepre.	Művelődésszervező	2022.12.31.	A település legalább 20%-a részt vesz a rendezvénysorozaton.	Foglalkoztatást biztosító pedagógusok, önkéntes szülők, önkéntes fiatalok, idősek.	Önkormányzat, művelődésszervező, könyvtáros és az IKSZT önerőből szervezi meg minden évben.	nem releváns
I.4	Használtruha börze a helyi Karitás szervezésében	Anyagi problémák.	Segítségnyújtás a rászorultaknak.	Családsegítő beosztás.	MNTFS 2030	Börze megszervezése, IKSZT helyiségében évente 2-3 alkalommal. Használt ruhák, játékok, háztartási cikkek.	Helyi Katolikus Karitás vezetője.	2022.12.31-ig elvégezve, lezárva. Ezt követően évente.	Börzéken résztvevők száma, a település lakóinak 50%-a.	Adományok, önkéntes tevékenysége	Helyi Katolikus Karitás és a Református Nőszövetség megszervezi az alkalmakat.	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
II.1	Óvodások sporttevékenységének támogatása	A 2016-os évben tornaszoba átadása történt meg. A 2018. évben pedig átadásra került az	Verseny és szabadidő-sport fejlesztése.	Az önkormányzat köznevelési koncepciója.	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti	A mozgás-, és egészségfejlesztés céljából épült a focipálya. Az óvoda munkatársai növelik a mozgásos tevékenységet az óvo-	Vezető óvónő	Elvégezve, lezárva	4 csoport, 104 fő óvodás részvétele	Óvoda munkatársai	Az óvoda dolgozói biztosítják a rendszerességet.	nem releváns

Intéz-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
		óvoda mű-füves pályája is. Ezeknek az eszközöknek, helyszíneknek a kihasználását és a gyermekek sportolását szükséges növelni.		ója.	Stratégia (2007-2032)	dások körében.						
II.2	Bölcsődei férőhely létesítés	Nem volt bölcsődei férőhely a településen.	2x8, vagyis 16 férőhelyes, kétszobortos minibölcső-de létesítése.	Családsegítő be-számoló-ja.	MNTFS 2030	A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről. Önkormányzati bölcsőde építése, amely az óvoda tagintézménye lesz, és 4 új álláshely is létrejön.	Polgár-mester	Elvégezve, lezárva	16 kis-gyermek elhelyezése.	Humán: az in-tézmény dolgozói. Pénzügyi: pályázati forrás szükséges.	A létreho-zott bölcsődét több éven keresztül, az igé-nyeknek megfelelően mű-ködteti, tartja fenn az önkor-mányzat.	nem releváns
II.3	Bursa Hungarica ösztöndíj programon való részvétel	A helyben élő rászoruló tanulók-nak se-gítségre van szüksége.	A rászoruló, jól ta-nuló fiatalok segítése anyagi támogatással, ezáltal a településen maradás ösztönzése.	Az ön-kormány-zat köz-nevelési koncepci-ója.	MNTFS 2030	A településen élő 6 fiatal ösztöndíjban részesítése, bekapcsolódása a prog-ramba.	Jegyző	2022.12.31-ig Elvégez-ve, lezárva. Ezt követő-en évente.	6 fő bevo-nása a prog-ramba.	Önkor-mányzati saját for-rás, pá-lyázati keret.	Az ön-kormány-zat egész évben havonta segíti a tanulókat.	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
III.1	Óvodai-bölcsődei csoport létrehozása	Nem megoldott a 3 éven aluliak fel-ügyelete.	Nők munkához jutási esélyének növelése.	Családsegítő be-számoló-ja.	MNTFS 2030,	Családgondozó tájékozta-tó tevékenysége. Bölcsőde és gyer-mekcsoport létrehozása.	Polgár-mester	Elvégezve, lezárva	2x8, vagyis 16 kis-gyermek el-látása.	Humán: az in-tézmény dolgozói. Pénzügyi: pályázati forrás	A létreho-zott bölcsődét több éven keresztül, az igé-nyeknek	nem releváns

Intéz-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
										szükséges.	megfelelően működteti, tartja fenn az önkormányzat.	
III.2	BABA-MAMA KLUB – Ringató klub	A GYES-en lévő anyukák elszigetelődése, otthonukba való bezárkózás.	Kismamák bevonása a közösségi életbe, ki-mozduljanak otthonról közösségbe menjenek.	Családsegítő beszámolója.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Kisgyermekes, 3 év alatti gyermekes anyukák ösztöregyülnek és énekelnek, verset tanulnak, közösségre szoktatják a gyermekeket heti egy-két alkalommal.	Önkormányzat, IKSZT	Elvégezve, lezárva	A GYES-en lévő anyukák 60%-a részt vesz a klubfoglalkozásokon.	IKSZT, művelődésszervező, önkéntesek.	IKSZT, művelődésszervező, önkéntesek tevékenysége, az önkormányzat biztosítja a helyiséget és a rezsit állja.	nem releváns
III.3	Kötőkör működésének támogatása	A településen élő nők otthonukba, családjukba való visszahúzódása.	Bevonásuk a közösségi életbe. A nők közös szabadidős tevékenységek fejlesztése, támogatása.	A település gazdasági programja.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A településen élő hölgyeknek elfoglaltság szervezése, akik ruhákat és használati tárgyakat készítenek.	IKSZT vezetője.	Elvégezve, lezárva	10-15 fő nő/asszony részvétele.	IKSZT, művelődésszervező, önkéntesek.	Önkéntes erőből fenntartható. Az önkormányzat biztosítja a helyiséget és a rezsit állja.	nem releváns
III.4	Foltvarró klub üzemeltetése	Nők közös szabadidős tevékenységek fejlesztése, támogatása.	A testvérvárosokkal való együttműködés, kapcsolattartás alkalmazásában való aktív részvétel, ajándéktárgyak elkészítése.	A település gazdasági programja.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő	Az önkéntesek, érdeklődők heti egy-két alkalommal az IKSZT termében vannak, használják a varrógépeket és a szükséges eszközöket. Kiállítá-	IKSZT, Foltvarró klub, az önkormányzat	Elvégezve, lezárva	20-25 fős csapat részvétele a klubban.	IKSZT, művelődésszervező, önkéntesek.	Önkéntes erőből fenntartható. Az önkormányzat	nem releváns

Intéz-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
					Nemzeti Stratégia	sokat szerveznek az elkészült munkákból és kölcsönös nemzetközi kapcsolatokat alakítanak ki.	az ingatlant biztosítja, és a rezsit állja.				biztosítja a helyiséget és a rezsit állja.	
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
IV.1	Idősek Klubja intézmény létrehozása	Hiányzó ellátás volt, probléma az idősek elszigetelődése, ott-honukba való bezárkózás.	Minél többen vegyék igénybe a szolgáltatást, ki-mozduljanak otthonról, közösségbe menjenek, kapcsolatokat alakítsanak ki, átadják tapasztalataikat, tudásukat. Szabadidejük hasznos eltöltése megoldott legyen.	Családsegítő beszámolója.	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Pályázat útján a volt orvosi rendelő és orvosi lakás átalakításával kerülhet kialakításra a klub helyszíne. 1 fő plusz álláshely is létesül.	Családsegítő, polgármester, jegyző	2024. július 1.	A klubhelység kialakítása. Az idősek rendszeresen igénybe veszik a szolgáltatást, az ellátottak száma növekszik.	Szociális gondozó, önkéntesek.	Önkéntes erőből fenntartható, az önkormányzat biztosítja a helyiséget és a rezsit állja.	nem releváns
IV.2	Idősek világnapja megünneplése	Az idősek megbecsülésének fontossága és ennek közösségi szintű megerősítése szükséges.	Méltóságteljes öregkor biztosításának hangsúlyossá tétele a közösség és az egyes korosztályok számára.	Családsegítő beszámolója.	Idősügyi Nemzeti Stratégia	A 65 év feletti lakosok meghívása egy közös vacsorára, amit az óvodában dolgozók készítenek el, és a helyi óvodások, iskolások műsorral kedveskednek az idősek számára.	Polgármester, ISZAI dolgozói	Elvégezve, lezárva	80–100 fő rész-vétele a rendezvényen.	Helyiség: Művelődési Ház termében a kastély épületében. Humán: Önkormányzati Hivatal, óvoda, iskola dolgozói.	Önkéntes erőből fenntartható, az önkormányzat biztosítja a helyiséget és a rezsit állja.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
V.1	Tanyagondnoki	Nem ismerik pontosan a támogatási	Életkörülményeik javítása, társadalmi életben	Családsegítő be-	Országos	Az önkormányzat falubusz üzemeltetésével	Esélyegyen-	Elvégezve, lezárva	A tanácsadások	Humán: személy-	5 évig fenntart-	nem releváns

Intéz-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	busz segí- ségével mozgásuk- ban akadá- lyozott emberek- nek segít- ség az ügy- intézésben, utazásban	lehetőségeiket a mozgásukban korlátozottak. A külterületen élők szolgáltatásokhoz való hozzájutása akadályozott.	való aktív részvétel fokozása.	számoló- ja.	Fogyaté- kosságügy i Program	biztosítja a fogyatékkal élőknek a mindennapi élet során felmerülő segítség- nyújtási szükségletek kielégítését. A szállítást végző alkalmazott kérésre mindenben segít. Lényegében tanyagond- noki ellá-tásként is műkö- dik ez a szolgáltatás. A településhez 3 külterület tartozik, ahonnan nehe- zebben jutnak be az em- berek a központba (300 fő él itt).	lőségi referens.		eredmé- nyességi mutatói. 300 fő segí- tése.	zet. Techni- kai: falu busz biz- tosítása.	ható pá- lyázati és önkor- mányzati forrásból.	

Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

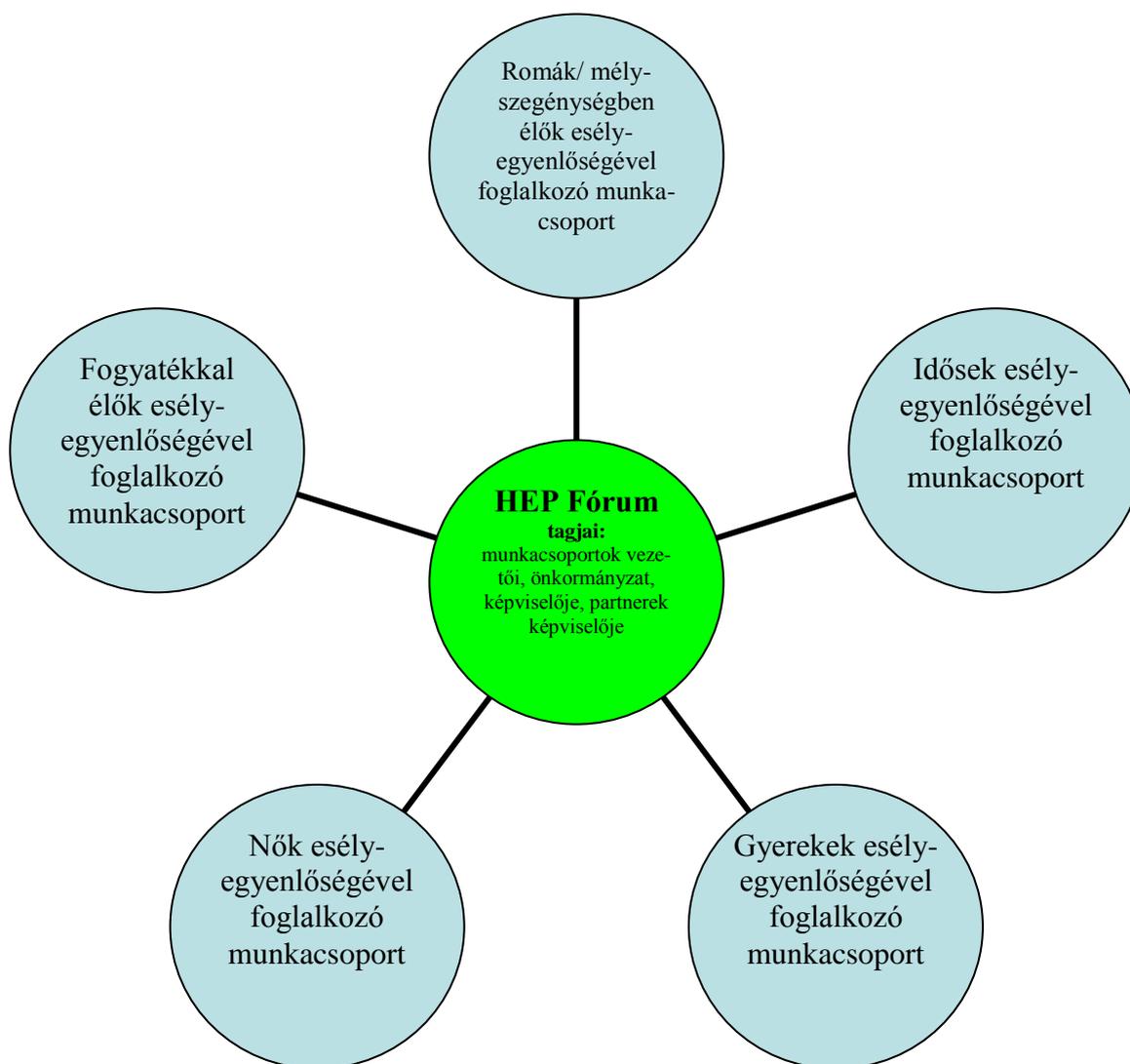
A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósítása, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

- A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
- A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
- A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
- A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő – a HEP célcsoportjai kapcsán érintett – civil szervezetek és egyházak képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi.
  - Felel azért, hogy a település minden lakója, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői:

- Felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladatmegosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Elfogadás módja és dátuma

I. Iszkaszentgyörgy község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Iszkaszentgyörgy község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 147/2022.(X.21.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- a képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata.

Dátum: Iszkaszentgyörgy, 2022. október 21.

The official seal of Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat is a circular blue stamp. It features the coat of arms in the center, surrounded by the text "Iszkaszentgyörgy Községi Önkormányzat" and a small star at the bottom. To the right of the seal is a blue ink signature of Gál Attila.

Gál Attila
polgármester

Határozat kivonat

*Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2022. október 21-i ülésnek jegyzőkönyvéből*

Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testületének 147/2022. (X.21.) határozata A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testülete az Önkormányzat 2019-2024. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta, azt az előterjesztés szerinti formában és tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Gáll Attila sk.
polgármester

Kovács Edit sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

